

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2013-2014

6 FÉVRIER 2014

Proposition de loi modifiant la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances et le Code judiciaire, en vue d'assurer le recouvrement effectif des créances alimentaires

(Déposée par Mme Cindy Franssen
et M. Bert Anciaux et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

La proposition de loi reprend, sous une forme modifiée, deux propositions de loi déposées par Mme Els Schelfhout sous la législature précédente (doc. Sénat, nos 4-1379 et 4-1583), la proposition de loi de M. Bert Anciaux (doc. Sénat n° 5-1359) et la proposition de loi de Mme Cindy Franssen (doc. Sénat n° 5-1439).

Base juridique des créances alimentaires

L'article 203, § 1er, du Code civil dispose que les père et mère sont tenus d'assumer, à proportion de leurs facultés, l'hébergement, l'entretien, la surveillance, l'éducation et la formation de leurs enfants. L'obligation vaut en principe jusqu'à la majorité de l'enfant, mais elle se poursuit au-delà de celle-ci si la formation de l'enfant n'est pas encore achevée.

L'article 27 de la Convention internationale des droits de l'enfant du 20 novembre 1989 prévoit, lui aussi, que c'est aux parents qu'incombe au premier chef la responsabilité d'assurer les conditions de vie nécessaires au développement de l'enfant sur les plans tant

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2013-2014

6 FEBRUARI 2014

Wetsvoorstel houdende wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, met het oog op een effectieve invordering van onderhoudsschulden

(Ingediend door mevrouw Cindy Franssen
en de heer Bert Anciaux c.s.)

TOELICHTING

Het wetsvoorstel herneemt in gewijzigde vorm twee wetsvoorstellen van mevrouw Els Schelfhout uit de vorige legislatuur (Stukken Senaat nr. 4-1379 en nr. 4-1583), het wetsvoorstel van de heer Bert Anciaux (Stuk. Senaat nr. 5-1359) en het wetsvoorstel van mevrouw Cindy Franssen (Stuk. Senaat nr. 5-1439).

Juridische basis onderhoudsschulden

Uit artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek volgt dat de ouders naar evenredigheid van hun middelen zorgen voor de huisvesting, het levensonderhoud, het toezicht, de opvoeding, de opleiding en de ontplooiing van hun kinderen. Deze verplichting loopt in principe tot de meerderjarigheid van het kind. Indien echter de opleiding niet voltooid is op dat moment, loopt de verplichting door na de meerderjarigheid van het kind.

Ook artikel 27 van het kinderrechtenverdrag van 20 november 1989 erkent de primaire verantwoordelijkheid van de ouders om te zorgen voor de levensomstandigheden die een kind in staat moet stellen om zich te ontwikkelen, zowel op lichamelijk, geestelijk,

physique, mental et spirituel que moral et social (1). Ils doivent le faire dans les limites de leurs possibilités et de leurs moyens financiers. L'Autorité (l'État partie à la Convention) prend toutes les mesures appropriées en vue d'assurer le recouvrement de la pension alimentaire de l'enfant auprès de ses parents.

Il est également fait référence à la loi du 19 mars 2010 visant à promouvoir une objectivation du calcul des contributions alimentaires des père et mère au profit de leurs enfants (2). Cette loi indique clairement ce qu'il y a lieu d'entendre par « facultés », à savoir : tous les revenus professionnels, mobiliers et immobiliers des père et mère, ainsi que tous les avantages et autres moyens qui assurent leur niveau de vie et celui des enfants (3). Elle dispose en outre que les père et mère contribuent aux frais effectués pour les enfants à concurrence de leur part dans les facultés cumulées et elle habilite le juge à imposer la création d'un « compte enfants », c'est-à-dire d'un compte courant sur lequel devront être versées les contributions alimentaires. Par ailleurs, elle prévoit la possibilité d'autoriser une délégation de salaire en faveur du créancier d'aliments. Le juge est tenu d'accorder cette autorisation lorsque le débiteur s'est soustrait à son obligation de paiement en tout ou en partie, pour deux termes, consécutifs ou non, au cours des douze mois qui précèdent le dépôt de la requête (4). Par ailleurs, la contribution alimentaire accordée est liée à l'indice des prix à la consommation. Une étape importante dans l'objectivation des contributions alimentaires a été franchie avec l'obligation désormais imposée au juge de mentionner, dans le jugement, certains éléments (facultés des père et mère, frais ordinaires et extraordinaires, montant des allocations familiales et avantages

(1) Article 27 de la Convention internationale des droits de l'enfant du 20 novembre 1989 : « 1. Les États parties reconnaissent le droit de tout enfant à un niveau de vie suffisant pour permettre son développement physique, mental, spirituel, moral et social. 2. C'est aux parents ou autres personnes ayant la charge de l'enfant qu'incombe au premier chef la responsabilité d'assurer, dans les limites de leurs possibilités et de leurs moyens financiers, les conditions de vie nécessaires au développement de l'enfant. 3. Les États parties adoptent les mesures appropriées, compte tenu des conditions nationales et dans la mesure de leurs moyens, pour aider les parents et autres personnes ayant la charge de l'enfant à mettre en œuvre ce droit et offrent, en cas de besoin, une assistance matérielle et des programmes d'appui, notamment en ce qui concerne l'alimentation, l'habillement et le logement. 4. Les États parties prennent toutes les mesures appropriées en vue d'assurer le recouvrement de la pension alimentaire de l'enfant auprès de ses parents ou des autres personnes ayant une responsabilité financière à son égard, que ce soit sur leur territoire ou à l'étranger. En particulier, pour tenir compte des cas où la personne qui a une responsabilité financière à l'égard de l'enfant vit dans un État autre que celui de l'enfant, les États parties favorisent l'adhésion à des accords internationaux ou la conclusion de tels accords ainsi que l'adoption de tous autres arrangements appropriés. »

(2) *Moniteur belge* du 21 avril 2010.

(3) Article 203, § 2, du Code civil.

(4) Le juge peut accorder une exception en raison de circonstances exceptionnelles propres à la cause.

intellectuel, zedelijk als maatschappelijk gebied (1). Zij moeten dat doen naar hun vermogen en binnen de grenzen van hun financiële mogelijkheden. De Overheid (de Staat die partij is bij het verdrag) neemt alle passende maatregelen om het verhaal te waarborgen van uitkeringen tot onderhoud van het kind door de ouders.

Er wordt ook gewezen op de wet van 19 maart 2010 ter bevordering van een objectieve berekening van de door de ouders te betalen onderhoudsbijdragen voor hun kinderen (2). Deze wet maakt duidelijk wat verstaan moet worden onder middelen : alle beroepsinkomsten, roerende en onroerende inkomsten van de ouders, alsook alle voordelen en andere middelen die hun levensstandaard en deze van de kinderen waarborgen (3). Deze wet bepaalt eveneens dat de ouders bijdragen in de kosten voor de kinderen in verhouding tot hun respectieve aandeel in de samengevoegde middelen van beide ouders en voert een zogenaamde « kindrekening » in, namelijk een zichtrekening op dewelke de onderhoudsbijdragen voor een kind moeten worden gestort indien hiertoe door de rechter wordt beslist. Daarnaast is voorzien in de mogelijkheid om loondelegatie toe te staan ten gunste van de onderhoudsschuldeiser. De rechter is verplicht om dit toe te staan wanneer de schuldenaar twee maal gedurende twaalf maanden voorafgaand aan het verzoekschrift geheel of gedeeltelijk heeft nagelaten te betalen (4). De toegekende onderhoudsbijdrage wordt ook gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijzen. Een belangrijke stap in de objectivering van de onderhoudsbijdragen is het feit dat de rechter voortaan ook verplicht bepaalde elementen (middelen van de ouders, gewone en buitengewone kosten, bedrag van de kinderbijslag en de sociale en fiscale voordelen, inkomsten uit het genot van

(1) Artikel 27 van het Kinderrechtenverdrag van 20 november 1989 : « 1. De Staten die partij zijn, erkennen het recht van ieder kind op een levensstandaard die toereikend is voor de lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke en maatschappelijke ontwikkeling van het kind. 2. De ouder(s) of anderen die verantwoordelijk zijn voor het kind, hebben de primaire verantwoordelijkheid voor het waarborgen, naar vermogen en binnen de grenzen van hun financiële mogelijkheden, van de levensomstandigheden die nodig zijn voor de ontwikkeling van het kind. 3. De Staten die partij zijn, nemen, in overeenstemming met de nationale omstandigheden en met de middelen die hun ten dienste staan, passende maatregelen om ouders en anderen die verantwoordelijk zijn voor het kind te helpen dit recht te verwezenlijken, en voorzien, indien de behoefte daaraan bestaat, in programma's voor materiële bijstand en ondersteuning, met name wat betreft voeding, kleding en huisvesting. 4. De Staten die partij zijn, nemen alle passende maatregelen om het verhaal te waarborgen van uitkeringen tot onderhoud van het kind door de ouders of andere personen die de financiële verantwoordelijkheid voor het kind dragen, zowel binnen de Staat die partij is als vanuit het buitenland. Met name voor gevallen waarin degene die de financiële verantwoordelijkheid voor het kind draagt, in een andere Staat woont dan die van het kind, bevorderen de Staten die partij zijn de toetreding tot internationale overeenkomsten of het sluiten van dergelijke overeenkomsten, alsmede het treffen van andere passende regelingen. »

(2) *Belgisch Staatsblad* van 21 april 2010.

(3) Artikel 203, § 2, van het Burgerlijk Wetboek.

(4) De rechter kan een uitzondering toestaan wegens uitzonderlijke omstandigheden eigen aan de zaak.

sociaux et fiscaux, revenus résultant de la jouissance des biens de l'enfant, part des père et mère dans la prise en charge des frais) et de motiver formellement le poids qu'ils ont eu dans sa décision. Enfin, les coordonnées du Service des créances alimentaires (SECAL) doivent également être mentionnées dans le jugement.

En outre, les auteurs souhaitent aussi attirer l'attention sur la proposition de loi visant à promouvoir une objectivation du calcul de la pension alimentaire après divorce (doc. Chambre, n° 53-1133), qui a été déposée à la Chambre des représentants le 27 janvier 2011 par les députés Raf Terwingen et Sonja Becq. Cette proposition de loi poursuit, en matière de pensions alimentaires entre ex-époux, les mêmes objectifs que ceux prévus dans la loi du 19 mars 2010 visant à promouvoir une objectivation du calcul des contributions alimentaires des père et mère au profit de leurs enfants (*cf. supra*).

Un conjoint peut également avoir droit à une pension alimentaire à charge de son ex-partenaire. Si rien n'a été convenu entre les deux partenaires à ce sujet, c'est au juge qu'il incombe de se prononcer sur l'octroi d'une pension alimentaire (1). Le juge fixe le montant de la pension alimentaire en tenant compte de l'état de besoin de l'époux bénéficiaire (2). La pension alimentaire ne peut excéder le tiers des revenus du débiteur d'aliments et ne peut avoir une durée supérieure à celle du mariage (3).

Il existe encore d'autres formes d'obligations alimentaires telles que l'obligation alimentaire entre beaux-parents et beaux-enfants, l'obligation alimentaire entre adoptant et adopté, l'obligation alimentaire à charge de la succession, *etc.* La question sera abordée plus en détail dans la discussion des articles.

Le non-respect de l'obligation alimentaire par le débiteur d'aliments est qualifié infraction (4). Le débiteur d'aliments qui, après avoir fait l'objet d'une décision judiciaire ne pouvant plus être frappée d'opposition ou d'appel, le condamnant à verser une pension alimentaire à son conjoint, à ses descendants ou à ses ascendants,

(1) Article 301, § 2, du Code civil.

(2) Article 301, § 3, du Code civil.

(3) Article 301, § 4, du Code civil.

(4) Article 391*bis* : Sera punie d'un emprisonnement de huit jours à six mois et d'une amende de cinquante à cinq cents [euros] ou d'une de ces peines seulement, sans préjudice, s'il y a lieu, de l'application de sanctions pénales plus sévères, toute personne qui, ayant été condamnée par une décision judiciaire qui ne peut plus être frappée d'opposition ou d'appel, à fournir une pension alimentaire à son conjoint, à ses descendants ou à ses ascendants, sera volontairement demeurée plus de deux mois sans en acquitter les termes.

de goederen van de kinderen, aandeel van de ouders in kosten) moet vermelden in het vonnis en uitdrukkelijk moet motiveren in welke mate hij hiermee rekening heeft gehouden. Ten slotte moet het vonnis zelf ook de contactgegevens van de Dienst voor alimentatievoorzorgingen (DAVO) vermelden.

Daarnaast willen indieners ook wijzen op het wetsvoorstel van volksvertegenwoordigers Raf Terwingen en Sonja Becq, ingediend in de Kamer van volksvertegenwoordigers op 27 januari 2011, tot bevordering van een objectieve berekening van de onderhoudsuitkering na echtscheiding (Stuk Kamer, nr. 53-1133). Dit wetsvoorstel beoogt hetzelfde te doen voor onderhoudsuitkeringen tussen ex-echtgenoten als wat reeds is voorzien in de wet van 19 maart 2010 ter bevordering van een objectieve berekening van de door de ouders te betalen onderhoudsbijdragen voor hun kinderen (*zie supra*).

Een echtgeno(o)t(e) kan ook recht hebben op een onderhoudsuitkering van zijn/haar ex-partner. Indien er hierover niets overeengekomen wordt tussen beide partners beslist de rechter over de toekenning van een onderhoudsuitkering (1). De rechter bepaalt de hoogte van deze uitkering rekening houdende met de staat van behoeftigheid van de onderhoudsgerechtigde echtgeno(o)t(e) (2). De uitkering is beperkt tot maximaal een derde van het inkomen van de onderhoudsplichtige. De duur van de onderhoudsuitkering is beperkt tot de duur van het huwelijk (3).

Er bestaan nog andere mogelijke vormen van onderhoudsverplichtingen, zoals de onderhoudsverplichting tussen schoonouders en schoonkinderen, de onderhoudsverplichting tussen adoptant en geadopteerde, de onderhoudsvordering ten laste van de nalatenschap, enz. Een meer uitgebreide bespreking hiervan treft men verder in de artikelsgewijze bespreking van het voorstel aan.

Het niet nakomen van de onderhoudsverplichting door de onderhoudsplichtige wordt gekwalificeerd als een strafrechtelijk misdrijf (4). De onderhoudsplichtige die nalaat om gedurende twee maanden een onderhoudsuitkering te betalen, ten voordele van zijn echtgeno(o)t(e) of bloedverwant in neergaande of opgaande lijn, en waartoe

(1) Artikel 301, § 2, van het Burgerlijk Wetboek.

(2) Artikel 301, § 3, van het Burgerlijk Wetboek.

(3) Artikel 301, § 4, van het Burgerlijk Wetboek.

(4) Artikel 391*bis* : met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met geldboete van vijftig frank tot vijfhonderd frank of met een van die straffen alleen, onverminderd de toepassing van strengere straffen, indien daartoe grond bestaat, wordt gestraft hij die, na door een rechterlijke beslissing waartegen geen verzet of hoger beroep meer openstaat, te zijn veroordeeld om een uitkering tot onderhoud te betalen aan zijn echtgenoot, aan zijn bloedverwanten in de nederdalende of in de opgaande lijn, meer dan twee maanden vrijwillig in gebreke blijft de termijnen ervan te kwijten.

omet pendant deux mois de s'acquitter de cette obligation, peut être condamné pour le délit d'« abandon de famille ».

Le Service des créances alimentaires (SECAL)

Le Service des créances alimentaires (ci-après SECAL) a été institué par la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, dans le but de remédier au problème des créances alimentaires impayées et de favoriser l'exécution des décisions judiciaires.

En 2009, quelque 9 733 dossiers traités par le SECAL concernaient l'octroi d'avances, et des avances ont effectivement été payées pour 6 931 d'entre eux. Quant aux 2 802 dossiers restants, il s'agissait soit de dossiers où il n'a pas pu être donné suite à la demande d'octroi d'avances (dépassement du plafond de revenus, fin de la formation de l'enfant, dossier en cours d'examen, *etc.*), soit de dossiers où il a été mis fin au paiement d'avances (modification des ressources, renonciation par le demandeur, fin de la formation de l'enfant, *etc.*) (1). Dans 94 % des cas, les dossiers sont ouverts à la demande de femmes qui souhaitent recevoir une aide soit dans le cadre de la perception et du recouvrement de la pension alimentaire pour elles-mêmes et/ou pour les enfants, soit sous forme d'avances sur pension alimentaire pour leurs enfants (2).

En ce qui concerne la pension alimentaire due aux enfants, le SECAL octroie des avances au créancier d'aliments lorsque le débiteur d'aliments s'est soustrait à l'obligation de paiement en tout ou en partie, pour deux termes consécutifs ou non, au cours des douze mois qui précèdent la demande. Le montant de chacune des avances est égal à celui de la pension alimentaire indexé, avec un maximum de 175 euros par mois et par créancier d'aliments.

L'obligation alimentaire doit avoir été fixée dans une décision judiciaire exécutoire ou un acte authentique. Le SECAL octroie son intervention si le créancier d'aliments est domicilié en Belgique.

En outre, il est précisé que le créancier d'aliments ne peut avoir droit à une avance que si ses ressources

hij is veroordeeld door een vonnis waartegen geen hoger beroep of verzet meer mogelijk is, kan worden veroordeeld voor het misdrijf « verlating van familie ».

De Dienst Alimentatievorderingen (DAVO)

De Dienst Alimentatievorderingen (hierna DAVO) werd, bij wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor Alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, opgericht met de bedoeling om een antwoord te kunnen bieden op de problematiek van de onbetaalde alimentatievorderingen en de uitvoering van gerechtelijke uitspraken.

In 2009 hadden 9 733 dossiers bij DAVO betrekking op de uitbetaling van voorschotten. In 6 931 dossiers was er effectief een betaling van voorschotten. Het verschil van 2 802 dossiers betrof dossiers waarin op de vraag naar voorschotten niet kon worden ingegaan (een overschrijding van het inkomensplafond, het kind heeft de opleiding beëindigd, het dossier is in onderzoek, ...) of waarin de uitbetaling van voorschotten werd stopgezet (wijziging in de bestaansmiddelen, verzaking door de aanvrager, einde van de opleiding van het kind,...) (1). In 94 % van de gevallen zijn het vrouwen die een aanvraag indienen tot het bekomen van hulp bij de inning en invordering van het onderhoudsgeld voor henzelf en/of voor de kinderen of voor het bekomen van hulp in de vorm van betaling van voorschotten voor hun kinderen (2).

De DAVO kent voorschotten op het onderhoudsgeld toe aan de onderhoudsgerechtigde, voor wat betreft het onderhoudsgeld dat verschuldigd is aan de kinderen, indien de onderhoudsplichtige zich gedurende twee, al dan niet opeenvolgende termijnen in de loop van de twaalf maanden die aan de aanvraag voorafgaan, geheel of ten dele onttrokken heeft aan de verplichting tot betaling van het onderhoudsgeld. Het bedrag van de voorschotten is gelijk aan het bedrag van het geïndexeerde onderhoudsgeld met een maximum van 175 euro per maand en per onderhoudsgerechtigde.

De onderhoudsplicht moet zijn vastgesteld in een uitvoerbare gerechtelijke beslissing of een authentieke akte. De DAVO verleent haar tegemoetkoming indien de onderhoudsgerechtigde zijn woonplaats in België heeft.

Daarnaast wordt bepaald dat de onderhoudsgerechtigde slechts recht kan hebben op een voorschot indien

(1) Commission d'évaluation SECAL, *Rapport d'évaluation 2009*, p. 38, <http://www.secal.belgium.be/pdf/rapport-2009.pdf>.

(2) *Ibidem*, p. 30.

(1) Evaluatiecommissie DAVO, *Evaluatieverslag 2009*, blz. 38, <http://www.secal.belgium.be/pdf/rapport-2009.pdf>.

(2) *Ibidem*, blz. 30..

mensuelles ne sont pas supérieures au montant visé à l'article 1409, § 1er, alinéa 1er, du Code judiciaire, en ce qui concerne les plafonds en matière de saisie sur salaire. Le plafond de ressources est lié à l'article 1409, § 1er, alinéa 1er, du Code judiciaire qui fixe les limites de saisissabilité du salaire. Ce plafond est donc fixé à 1 300 euros, majoré de 62 euros par enfant à charge (1).

Lorsqu'un créancier d'aliments fait appel au SECAL, ce dernier agit pour le compte et au nom du créancier d'aliments. Lorsque ce service a payé des avances sur pensions alimentaires, il est subrogé de plein droit au créancier d'aliments, à concurrence du montant des avances, pour la perception et le recouvrement de la créance alimentaire (2). Le SECAL procède au recouvrement des montants dus par voie de contrainte au plus tôt un mois après la notification du recouvrement (3). Après cette signification, le SECAL peut, par lettre recommandée à la poste, procéder à une saisie-arrêt exécution (4) et il peut également opposer à des tiers une décision judiciaire de délégation de salaire obtenue précédemment par le créancier d'aliments, de sorte que les tiers débiteurs ne puissent effectuer des paiements libératoires qu'auprès du service en question (5).

Règlement collectif de dettes

La procédure de règlement collectif de dettes a été introduite dans le Code judiciaire par la loi du 5 juillet 1998 relative au règlement collectif de dettes et à la possibilité de vente de gré à gré des biens immeubles saisis (6).

La nouvelle réglementation légale devait apporter une réponse au problème du surendettement et redonner des perspectives d'avenir aux personnes qui y sont confrontées : « Le plan de règlement a pour objet de rétablir la situation financière du débiteur, en lui permettant notamment dans la mesure du possible de payer ses dettes et en lui garantissant simultanément ainsi qu'à sa famille, qu'ils pourront mener une vie conforme à la dignité humaine (7). »

(1) Plafond pour l'année 2011.

(2) Loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, article 12.

(3) *Ibid.*, article 13.

(4) *Ibid.*, article 14.

(5) *Ibid.*, article 15.

(6) *Moniteur belge* du 31 juillet 1998.

(7) Article 1675/3, alinéa 3, du Code judiciaire.

zijn maandelijkse nettobestaansmiddelen het bedrag vermeld in artikel 1409, § 1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, inzake de grenzen voor het loonbeslag, niet overschrijdt. Het plafond van de nettobestaansmiddelen wordt gekoppeld aan het artikel 1409, § 1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek dat de grenzen voor de beslagbaarheid van het loon bepaalt. Dit plafond wordt aldus op 1 300 euro gesteld, verhoogd met 62 euro per kind ten laste (1).

Wanneer een onderhoudsgerechtigde beroep doet op de DAVO treedt de DAVO op in naam en voor rekening van de onderhoudsgerechtigde. Wanneer de DAVO voorschotten op onderhoudsgeld heeft betaald, dan treedt deze dienst daarom ten belope van de voorschotten van rechtswege in de plaats van de onderhoudsgerechtigde voor de inning en invordering van de alimentatievoordering (2). De DAVO gaat ten vroegste één maand na de kennisgeving van de invordering over tot invordering door middel van een dwangbevel (3). Na deze betekening kan de DAVO bij een ter post aangetekende brief uitvoerend beslag onder derden leggen (4). De DAVO kan ook een eerder door de onderhoudsgerechtigde verkregen rechterlijke beslissing tot loondelegatie inroepen ten aanzien van derden zodat derde-schuldnaars enkel nog bevrijdend aan de DAVO kunnen betalen (5).

Collectieve schuldenregeling

De collectieve schuldenregeling werd ingevoerd in het Gerechtelijk Wetboek bij wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen (6).

De nieuwe wettelijke regeling moest een antwoord bieden op de problematiek van mensen die zich in een situatie van overmatige schulden bevinden en moest deze personen opnieuw toekomstperspectieven bieden : « De aanzuiveringsregeling strekt ertoe de financiële toestand van de schuldenaar te herstellen, met name hem in staat te stellen in de mate van het mogelijke zijn schulden te betalen en tegelijkertijd te waarborgen dat hij zelf en zijn gezin een menswaardig leven kunnen leiden (7). »

(1) Grensbedrag voor het jaar 2011.

(2) Wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievoorderingen bij de FOD Financiën, artikel 12.

(3) *Ibid.*, artikel 13.

(4) *Ibid.*, artikel 14.

(5) *Ibid.*, artikel 15.

(6) *Belgisch Staatsblad* van 31 juli 1998.

(7) Artikel 1675/3, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

La réglementation légale (1) prévoit que toute personne physique qui n'a pas la qualité de commerçant peut, si elle n'est pas en état, de manière durable, de payer ses dettes exigibles ou encore à échoir et dans la mesure où elle n'a pas manifestement organisé son insolvabilité, introduire devant le juge compétent une requête visant à obtenir un règlement collectif de dettes (2).

La décision judiciaire d'admissibilité du règlement collectif de dettes fait naître une situation de concours entre les créanciers du requérant, laquelle situation de concours entraîne à son tour la suspension du cours des intérêts et l'indisponibilité du patrimoine du requérant (3). Toutes les voies d'exécution qui tendent au paiement d'une somme d'argent sont suspendues (par exemple saisie-arrêt). Les saisies déjà pratiquées conservent leur caractère conservatoire. Le tribunal désigne un médiateur de dettes. Dans la requête, le requérant doit donner un aperçu complet de sa situation financière et y mentionner l'ensemble des créanciers. La décision d'admissibilité est notifiée aux créanciers sous pli judiciaire par le greffe. Ces derniers doivent établir dans le mois une déclaration de créance à l'intention du médiateur de dettes. Celui-ci attribue au requérant un pécule qui est au moins égal au montant n'entrant pas en considération dans le cadre d'une saisie sur salaire en application des articles 1409 et 1412 du Code judiciaire.

Le médiateur de dettes dresse un projet de plan de règlement amiable. Les créanciers et certaines instances (le fisc, l'ONSS, les caisses d'assurances sociales, *etc.*) peuvent accorder une remise de dettes, totale ou partielle. Le plan de règlement amiable doit être approuvé par toutes les parties intéressées. S'il ne l'est pas, le médiateur de dettes le consigne dans un procès-verbal qu'il transmet au juge.

Ce dernier peut alors dresser lui-même un plan de règlement judiciaire contenant les mesures suivantes : le report ou le rééchelonnement du paiement des dettes en principal, intérêts et frais ; la réduction des taux d'intérêt conventionnels au taux d'intérêt légal et la remise totale ou partielle des intérêts moratoires, indemnités et frais. Parallèlement à ces mesures, le requérant (le débiteur)

(1) Il s'agit d'une présentation succincte — et qui n'a pas la prétention d'être exhaustive — des règles de procédure pertinentes dans le cadre de la présente proposition de loi.

(2) Article 1675/2 du Code judiciaire.

(3) L'article 1675/8, § 3, du Code judiciaire, prévoit l'interdiction pour le requérant, sauf autorisation du juge, d'accomplir tout acte étranger à la gestion normale du patrimoine et d'accomplir tout acte susceptible de favoriser un créancier, sauf le paiement d'une dette alimentaire, mais à l'exception des arriérés de celle-ci.

De wettelijke regeling ziet er uit als volgt (1). Iedere natuurlijke persoon die geen handelaar is kan een verzoek indienen bij de bevoegde rechter om een collectieve schuldenregeling te bekomen, op voorwaarde dat hij niet in staat is om op duurzame wijze zijn opeisbare of nog te vervallen schulden te betalen en voor zover hij niet kennelijk zijn onvermogen zelf heeft bewerkstelligd (2).

De rechterlijke beschikking van toelaatbaarheid van collectieve schuldenregelling doet een situatie van samenloop ontstaan tussen de schuldeisers van de verzoeker. Deze situatie van samenloop heeft eveneens tot gevolg dat de intresten worden opgeschort en het vermogen van de verzoeker onbeschikbaar wordt (3). Alle middelen van tenuitvoerlegging die strekken tot betaling van een geldsom worden geschorst (bijvoorbeeld beslag onder derden). De reeds gelegde beslagen behouden hun bewarende werking. De rechtbank stelt een schuldbemiddelaar aan. De verzoeker moet in het verzoekschrift een volledig beeld weergeven van zijn financiële situatie en alle schuldeisers opnemen. De schuldeisers worden door de griffie per gerechtsbrief aangeschreven. De schuldeisers moeten binnen de maand een aangifte doen van hun schuldvordering bij de schuldbemiddelaar. De schuldbemiddelaar kent de verzoeker een leefgeld toe dat ten minste gelijk is aan het bedrag dan niet vatbaar is voor loonbeslag overeenkomstig de artikelen 1409 en 1412 van het Gerechtelijk Wetboek.

De schuldbemiddelaar stelt een ontwerp van minnelijke aanzuiveringsregeling op. De schuldeisers en bepaalde instanties (fiscus, RSZ, sociale verzekeringskassen, enz.) kunnen volledige of gedeeltelijke kwijtschelding verlenen. De minnelijke aanzuiveringsregeling moet door alle belanghebbende partijen worden goedgekeurd. Indien deze minnelijke aanzuiveringsregeling niet wordt goedgekeurd stelt de schuldbemiddelaar dit vast in een proces-verbaal dat hij aan de rechter overmaakt.

De rechter kan vervolgens zelf een gerechtelijke aanzuiveringsregeling vaststellen. De rechter kan bepaalde maatregelen nemen : uitstel en herschikking van betaling van de schulden in hoofdsom, intresten en kosten ; vermindering van de conventionele intrestvoet tot de wettelijke intrestvoet en gehele of gedeeltelijke vrijstelling van moratoire intresten, vergoedingen en kosten.

(1) De relevante procedureregels worden summier samengevat zonder dat indieners zich op volledigheid wensen te beroepen.

(2) Artikel 1675/2 van het Gerechtelijk Wetboek.

(3) Artikel 1675/8, § 3, voorziet een verbod voor de verzoeker om behoudens toestemming van de rechter enige daad te stellen die een normaal vermogensbeheer te buiten gaat en enige daad te stellen die een schuldeiser zou bevoordelen, behoudens de betaling van een onderhoudsschuld voor zover deze geen achterstallen betreft.

devra aussi accomplir des actes propres à faciliter ou à garantir le paiement des dettes.

Si les mesures précitées ne suffisent pas pour assainir la situation financière, le juge peut encore ordonner d'autres mesures, comme la remise partielle de dettes, même en capital, aux conditions suivantes : tous les biens saisissables sont réalisés et le solde restant dû par le débiteur fait l'objet d'un plan de règlement dans le respect de l'égalité des créanciers. Les obligations alimentaires en cours font toutefois exception à la règle et peuvent être payées sans que l'égalité des créanciers soit respectée. En outre, le juge ne peut pas accorder de remise pour les dettes alimentaires non encore échues, ni pour les dettes constituées d'indemnités accordées en réparation d'un préjudice corporel causé par une infraction, ni pour les dettes d'un failli subsistant après la clôture de la faillite (le juge peut déroger à cette règle en cas d'excusabilité).

S'il apparaît qu'aucun plan de règlement amiable ou judiciaire n'est possible en raison de l'insuffisance des ressources du requérant, le juge peut accorder la remise totale des dettes sans plan de règlement. Les exceptions prévues dans le cadre du plan de règlement judiciaire sont également applicables en l'espèce. La remise de dettes peut être assortie de mesures d'accompagnement et est acquise, sauf retour à meilleure fortune dans les cinq années qui suivent la décision. Cette dernière peut être révoquée pendant cinq ans.

Le juge peut révoquer la décision d'admissibilité du règlement collectif de dettes ou du plan de règlement amiable/judiciaire s'il apparaît que le requérant (le débiteur) n'a pas agi de bonne foi (1). Le juge peut être saisi au moyen d'une simple déclaration écrite déposée ou expédiée au greffe. En cas de révocation, les voies d'exécution individuelles sont rétablies.

(1) L'article 1675/15 du Code judiciaire prévoit que la révocation peut être prononcée lorsque le débiteur a remis des documents inexacts, ne respecte pas ses obligations, a fautivement augmenté son passif ou diminué son actif, a organisé son insolvabilité, a fait sciemment de fausses déclarations ou a accompli des actes frauduleux au détriment d'un créancier.

De maatregelen gaan gepaard met passende maatregelen van de verzoeker (schuldenaar) om de betaling van de schulden te vergemakkelijken of te garanderen.

Indien voornoemde maatregelen niet volstaan om de schuldtoestand te saneren kan de rechter nog andere maatregelen bevelen, namelijk de gedeeltelijke kwijtschelding van schulden, zelfs van kapitaal onder de volgende voorwaarden : alle voor beslag vatbare goederen worden te gelde gemaakt en het saldo van de onbetaalde schulden vormt met inachtnaam van de gelijkheid van de schuldeisers het voorwerp van een aanzuiveringsregeling. De lopende onderhoudsschulden vormen hierop echter een uitzondering en kunnen worden betaald zonder eerbiediging van de gelijkheid der schuldeisers. De rechter kan bovendien geen kwijtschelding bevelen van de nog te vervallen onderhoudsgelden, de schulden die een schadevergoeding uitmaken voor het herstel van een lichamelijke schade veroorzaakt door een misdrijf en de schulden van een gefailleerde die overblijven na het sluiten van een faillissement (bij verschoonbaarheid kan de rechter hiervan afwijken).

Indien blijkt dat geen enkele minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling mogelijk is omdat de verzoeker over onvoldoende middelen beschikt kan de rechter de volledige kwijtschelding van de schulden toestaan zonder aanzuiveringsregeling. De uitzonderingen voorzien bij de gerechtelijke aanzuiveringsregeling zijn ook hier van toepassing. De kwijtschelding van de schulden kan gepaard gaan met begeleidende maatregelen en is verworven, behoudens terugkeer tot beter fortuin binnen vijf jaar volgende op de beslissing. De beslissing is gedurende vijf jaar herroepbaar.

De rechter kan de beschikking tot toelaatbaarheid van de collectieve schuldenregeling of minnelijke/gerechtelijke aanzuiveringsregeling herroepen indien blijkt dat de verzoeker (schuldenaar) niet ter goeder trouw handelt (1). De rechter kan worden geadieerd door eenvoudige schriftelijke verklaring neergelegd ter griffie of aan de griffie verzonden. Bij herroeping herleven de individuele middelen tot tenuitvoerlegging.

(1) Artikel 1675/15 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de herroeping kan gebeuren in volgende gevallen : de afgifte van onjuiste stukken door de schuldenaar, het niet nakomen van de verplichtingen, onrechtmatig de lasten verhogen of de baten verminderen, het onvermogen bewerkstelligen, bewust valse verklaringen afleggen en bedriegelijke handelingen stellen in het nadeel van een schuldeiser.

Problèmes

1. Plafond de l'intervention du SECAL

Le créancier d'aliments ne peut avoir droit à une avance que si ses ressources mensuelles nettes ne dépassent pas le montant visé à l'article 1409, § 1er, alinéa 1er, du Code judiciaire, en ce qui concerne les plafonds en matière de saisie sur salaire.

L'article 329 de la loi-programme du 22 décembre 2003 a modifié, dans la loi précitée, l'article 4, § 1er, en introduisant un plafond des ressources nettes comme condition pour pouvoir bénéficier ou non du système d'avances du SECAL. Le plafond des ressources nettes est lié à l'article 1409, § 1er, alinéa 1er, du Code judiciaire, qui fixe les limites au-delà desquelles le salaire est saisissable. Ce plafond est donc fixé à 1 300 euros, majoré de 62 euros par enfant à charge.

Les développements de la proposition de loi déposée à l'époque justifient la nécessité de créer le SECAL de la manière suivante :

« Il importe à tous points de vue de veiller à ce que ces obligations soient exécutées. C'est une nécessité vitale pour le créancier d'aliments qui, par hypothèse, en a besoin pour vivre. C'est un impératif pour l'ordre politique qui, d'une part, ne peut tolérer que les institutions sur lesquelles il repose soient violées impunément et qui, d'autre part, doit veiller à ce que la carence familiale ne mette pas les miséreux à charge de la collectivité.

Ces motivations restent d'actualité. La création d'un Fonds de créances alimentaires répond à un besoin de justice et est un instrument important dans la lutte contre la précarité alimentaire et la pauvreté pour les familles monoparentales ou recomposées (1). »

Les auteurs insistent clairement sur le fait que c'est aux parents eux-mêmes qu'incombe au premier chef la responsabilité d'assurer l'entretien de leurs enfants, même après un divorce. Il est dès lors compréhensible que l'on maintienne une forme de plafond de ressources nettes comme condition à l'octroi, par le SECAL, d'avances sur les arriérés d'aliments dus aux enfants. Dans le cadre de la lutte contre la pauvreté, et en particulier la pauvreté infantile et la pauvreté générationnelle,

(1) *Doc. parl.* Chambre, n° 50 -1627/001.

Knelpunten

1. Grensbedrag tegemoetkoming DAVO

De onderhoudsgerechtigde kan slechts recht hebben op een voorschot indien zijn maandelijke nettobestaansmiddelen het bedrag vermeld in artikel 1409, § 1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, inzake de grenzen voor het loonbeslag, niet overschrijdt.

Met het artikel 329 van de programmawet van 22 december 2003 werd er een artikel 4, § 1, ingeschreven in voornoemde wet dat een plafond van de nettobestaansmiddelen stelt aan het al dan niet kunnen genieten van de voorschotregeling van de DAVO. Het plafond van de nettobestaansmiddelen wordt gekoppeld aan het artikel 1409, § 1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek dat de grenzen voor de beslagbaarheid van het loon bepaalt. Dit plafond wordt aldus op 1 300 euro gesteld, verhoogd met 62 euro per kind ten laste.

Nochtans, in de toelichting bij het destijds ingediende wetsvoorstel wordt de noodzaak van de oprichting van de DAVO omschreven als volgt :

« Het is in ieder opzicht van belang dat die verplichtingen worden nageleefd : het is van levensbelang voor de eiser, omdat hij de alimentatie uiteraard nodig heeft aangezien hij ervan moet leven ; het is een dwingende noodzaak voor de politieke orde, die enerzijds niet kan dulden dat de instellingen waarop zij berust, ongestraft worden uitgehold en er anderzijds voor moet waken dat het verzuim van de familie niet tot gevolg heeft dat de behoeftigen ten laste komen van de gemeenschap.

Die motieven gelden nog steeds. De oprichting van een Fonds voor alimentatievorderingen beantwoordt aan een nood aan gerechtigheid en is een belangrijk instrument in de strijd tegen de alimentatie-onzekerheid en de armoede voor de eenoudergezinnen of de instantgezinnen (1). »

Indieners benadrukken duidelijk dat het voorzien in het onderhoud voor de kinderen in eerste instantie een verantwoordelijkheid uitmaakt van de ouders zelf, ook na een echtscheiding. Daarom is het begrijpelijk dat een vorm van maximumplafond inzake nettobestaansmiddelen wordt gehandhaafd om te kunnen genieten van voorschotten op het achterstallige onderhoudsgeld voor de kinderen vanwege de DAVO. In de strijd tegen armoede, en in het bijzonder kinderarmoede

(1) *Parl. St.* Kamer, nr. 50-1627/001.

il est cependant légitime également de relever le niveau actuel de ce plafond.

Avec le plafond actuel des ressources nettes, qui est trop bas, beaucoup de parents isolés exerçant une activité professionnelle sont effectivement exclus du droit au système d'avances du SECAL. Cette disposition pourrait avoir pour conséquence que les créanciers d'aliments actifs sur le marché de l'emploi soient moins bien lotis que les créanciers d'aliments ayant un statut d'allocataire. Les isolés actifs risquent d'être les premières victimes de cette mesure. Une étude sur la pauvreté révèle que pas moins de 36 % des parents isolés vivent sous le seuil de pauvreté (1). Le fait que la pression fiscale exercée en Belgique sur les isolés actifs soit l'une des plus fortes au monde pourrait constituer un frein non négligeable à la participation des isolés au marché du travail. Selon une étude du *Steunpunt Gelijkekansenbeleid*, les parents isolés qui ont une faible capacité de revenus sont particulièrement exposés au piège à l'emploi (2).

Les femmes peu qualifiées qui ont de jeunes enfants, qui ont une expérience du travail limitée voire inexistante et qui restent isolées pendant longtemps, sont celles qui risquent le plus de tomber dans la pauvreté (3). Pareille situation hypothèque aussi les perspectives de développement des enfants et leurs chances d'accéder à l'enseignement supérieur. Les enfants de parents isolés, et principalement de mères isolées, sont proportionnellement bien moins nombreux à suivre l'enseignement supérieur que les enfants de familles biparentales (4).

Le gouvernement fédéral était lui aussi conscient du fait que la réglementation actuelle n'est pas satisfaisante. Il s'est donc engagé à modifier la réglementation légale relative au SECAL. L'accord de gouvernement contient le paragraphe suivant à ce propos :

« Pour venir en aide aux familles monoparentales confrontées à la défaillance du débiteur d'aliments, le gouvernement entend promouvoir davantage le Service des créances alimentaires (SECAL). Il étendra les

- (1) B. CANTILLON, « Armoede in België : over meten, weten, voelen en handelen », dans : *De gids op maatschappelijk gebied*, 99 : 3 (2008), pp. 4-12.
- (2) Steunpunt Gelijkekansenbeleid, Consortium Universiteit Antwerpen en Universiteit Hasselt, *De loopbanen en loopbaankansen van alleenstaande ouders*, 2008, 72, http://www.steunpuntgelijkekansen.be/main.aspx?c=*SGK&n=59943.
- (3) *Ibidem*, 77.
- (4) S. Groenez, I. Van Den Brande et I. Nicaise, *Cijferboek sociale ongelijkheid in het Vlaamse onderwijs — Een verkennend onderzoek op de Panelstudie van Belgische Huishoudens* (étude demandée par le ministre flamand de l'Enseignement et de la Formation, dans le cadre du programme « Steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek »), 2003, p. 41.

en generatiearmoede, is het echter ook gerechtvaardigd dat het bestaande plafond van de nettobestaansmiddelen wordt verhoogd.

Met het huidige te lage plafond van de nettobestaansmiddelen vallen immers heel wat beroepsactieve alleenstaande ouders uit de boot om te kunnen genieten van de voorschotregeling van de DAVO. Door deze bepaling is het mogelijk dat beroepsactieve onderhoudsgerechtigden slechter af zijn dan de onderhoudsgerechtigden die een uitkering genieten. Vooral de beroepsactieve alleenstaanden kunnen hiervan het slachtoffer zijn. Uit armoedeonderzoek blijkt dat maar liefst 36 % van de alleenstaande ouders onder de armoedegrens leeft (1). Als we weten dat de belastingdruk voor beroepsactieve alleenstaanden in België bij de absolute wereldtop behoort, kan een dergelijke situatie een aanzienlijke rem betekenen op de arbeidsparticipatie van alleenstaanden. Uit een studie van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid blijkt dat de werkloosheidsval voor alleenstaande ouders met een lage verdien capaciteit bijzonder hoog is (2).

Voorlaaggeschoolde vrouwen met jonge kinderen, met geen of slechts een beperkte werkervaring die lange tijd alleenstaand blijven vormen een risicogroep om in de armoede terecht te komen (3). Dergelijke situatie hypothekeert ook de ontwikkelingskansen voor de kinderen om door te stromen naar het hoger onderwijs. Kinderen van alleenstaande ouders, voornamelijk alleenstaande moeders, participeren namelijk veel minder in het hoger onderwijs dan kinderen van tweeoudergezinnen (4).

Ook de federale regering zag in dat de huidige regeling niet bevredigend is en nam zich daarom voor om de wettelijke regeling van DAVO aan te passen. In de regeerverklaring kan men hieromtrent de volgende alinea aantreffen :

« Om tegemoet te komen aan eenoudergezinnen die te maken krijgen met het in gebreke blijven van de onderhoudsplichtige, wil de regering de Dienst voor alimentatievorderingen (DAVO) promoten. Ze zal de

- (1) B. Cantillon, « Armoede in België : over meten, weten, voelen en handelen », in : *De gids op maatschappelijk gebied*, 99 : 3 (2008), blz. 4-12.
- (2) Steunpunt Gelijkekansenbeleid, Consortium Universiteit Antwerpen en Universiteit Hasselt, *De loopbanen en loopbaankansen van alleenstaande ouders*, 2008, blz. 72, http://www.steunpuntgelijkekansen.be/main.aspx?c=*SGK&n=59943.
- (3) *Ibidem*, 77.
- (4) S. Groenez, I. Van Den Brande en I. Nicaise, *Cijferboek sociale ongelijkheid in het Vlaamse onderwijs — Een verkennend onderzoek op de Panelstudie van Belgische Huishoudens* (onderzoek in opdracht van de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming, in het kader van het programma « Steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek »), 2003, 41.

conditions actuelles et les montants d'intervention. Il assurera la récupération des avances (1). »

2. Intervention du bénéficiaire dans les frais de fonctionnement du SECAL

L'article 5 de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances prévoit que l'intervention du SECAL entraîne le paiement d'une contribution aux frais de fonctionnement de ce service. C'est logique, car on ne peut effectivement pas attendre de l'autorité qu'elle supporte l'intégralité du coût de procédures de recouvrement qui relèvent du droit privé. Ce qui est moins logique en revanche, c'est que le débiteur d'aliments paie 10 % du montant des sommes à percevoir ou à recouvrer en principal, et que le créancier d'aliments paie à nouveau 5 % du montant des sommes perçues ou recouvrées. Aux Pays-Bas, un débiteur d'aliments peut faire gratuitement appel au *Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen* (LBIO, Bureau national pour le recouvrement des pensions alimentaires).

3. Recouvrement imparfait des créances alimentaires et des avances par le SECAL

Lorsqu'un créancier d'aliments fait appel au SECAL, ce dernier agit pour le compte et au nom du créancier d'aliments. Lorsque ce service a payé des avances sur pensions alimentaires, il est subrogé de plein droit au créancier d'aliments, à concurrence du montant des avances, pour la perception et le recouvrement de la créance alimentaire (2). Le SECAL procède au recouvrement des montants dus par voie de contrainte au plus tôt un mois après la notification du recouvrement (3). Après cette notification, le SECAL peut, par lettre recommandée à la poste, procéder à une saisie-arrêt exécution (4) et il peut également opposer à des tiers une décision judiciaire de délégation de salaire obtenue précédemment par le créancier d'aliments, de sorte que les tiers débiteurs ne puissent effectuer des paiements libératoires qu'après du service en question (5).

Il apparaît toutefois que le SECAL se heurte à des obstacles légaux qui l'empêchent de recouvrer efficacement les avances octroyées et les arriérés (*cf. infra*). Ces obstacles se traduisent également par des

huidige voorwaarden en het bedrag van zijn tegemoetkomingen optrekken. Ze zal het terugvorderen van de voorschotten verzekeren (1). »

2. Tegemoetkoming van de rechthebbende in de werkingskosten van DAVO

In artikel 5 van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën wordt voorzien dat de tegemoetkoming van de DAVO aanleiding geeft tot de betaling van een bijdrage in de werkingskosten van deze dienst. Dat is logisch, want men kan immers niet verwachten dat de overheid de volledige kostprijs draagt voor invorderingsprocedures die kaderen in de privaatrechtelijke sfeer. Wat echter minder logisch is, is het feit dat naast de onderhoudsplichtige die 10 % kosten moet betalen op het bedrag van de te innen of in te vorderen hoofdsommen ook de onderhoudsgerechtigde nogmaals 5 % op het bedrag van de geïnde of ingevorderde sommen moet betalen. Een onderhoudsgerechtigde in Nederland kan wel gratis een beroep doen op het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO).

3. Gebrekkige invordering van onderhoudsschulden en voorschotten door DAVO

Wanneer een onderhoudsgerechtigde beroep doet op de DAVO treedt de DAVO op in naam en voor rekening van de onderhoudsgerechtigde. Wanneer de DAVO voorschotten op onderhoudsgeld heeft betaald, dan treedt deze dienst ten belope van de voorschotten van rechtswege in de plaats van de onderhoudsgerechtigde voor de inning en invordering van de alimentatievordering (2). De DAVO gaat ten vroegste één maand na de kennisgeving van de invordering over tot invordering door middel van een dwangbevel (3). Na deze betekening kan de DAVO bij een ter post aangetekende brief uitvoerend beslag onder derden leggen (4). De DAVO kan ook een eerder door de onderhoudsgerechtigde verkregen rechterlijke beslissing tot loondelegatie inroepen ten aanzien van derden zodat derde-schuldnaars enkel nog bevrijdend aan de DAVO kunnen betalen (5).

Bij het invorderen van de betaalde voorschotten en de achterstallen blijkt echter dat de DAVO bepaalde wettelijke hindernissen ondervindt om deze bedragen op een efficiënte wijze in te vorderen (*zie infra*). Deze

(1) Accord de gouvernement conclu le 18 mars 2008 entre les négociateurs du CD&V, du MR, du PS, de l'Open Vld et du cdH, p. 12.

(2) Loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, article 12.

(3) *Ibid.*, article 13.

(4) *Ibid.*, article 14.

(5) *Ibid.*, article 15.

(1) Regeerakkoord van 18 maart 2008 gesloten door de onderhandelaars van CD&V, MR, PS, Open Vld en cdH, blz. 12.

(2) Wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, artikel 12.

(3) *Ibid.*, artikel 13.

(4) *Ibid.*, artikel 14.

(5) *Ibid.*, artikel 15.

montants concrets. Le total des sommes à recouvrer par le SECAL s'élevait ainsi à quelque 194,1 millions d'euros fin 2009 et à quelque 217 millions d'euros en 2010 (1), alors que le total des sommes récupérées n'est que de 33,7 millions d'euros en 2009 et de 45 millions d'euros en 2010 (2).

L'accord de gouvernement du 1er décembre 2011 énonce ce qui suit : « Pour venir en aide aux familles confrontées à la défaillance du débiteur d'aliments, le gouvernement entend améliorer l'action du Fonds de créances alimentaires (SECAL), notamment en optimisant les récupérations des avances auprès du parent débiteur et en informant encore mieux la population sur les services proposés par le SECAL. »

Solutions proposées

Les créances alimentaires occupent une place particulière dans notre société.

L'égalité des créanciers constitue un des principes de base du règlement collectif de dettes. Toutefois, les dettes alimentaires diffèrent fondamentalement des autres créances, ce qui justifie une distinction entre ces catégories de dettes. Appliquer des règles identiques à une situation différente est tout aussi injuste et discriminatoire que d'appliquer des règles différentes à une situation identique.

Dans le cas du créancier d'aliments — sauf dans l'hypothèse d'une pension alimentaire conventionnelle — le tribunal lui a octroyé préalablement une pension alimentaire parce qu'il a estimé, sur la base de données objectives, que ce dernier se trouvait dans un état de besoin. Le créancier d'aliments dépend principalement de la pension alimentaire pour assurer sa subsistance, ce qui le distingue d'autres créanciers tels qu'un opérateur téléphonique, une société de crédit, un bailleur, le fisc, *etc.* La situation financière de ces derniers est plus confortable que celle du créancier d'aliments, dont les finances sont davantage mises à mal par le défaut de paiement. Dans de nombreux cas, le créancier d'aliments devra même recourir à l'aide sociale pour pouvoir garder la tête hors de l'eau financièrement.

Les dettes alimentaires se distinguent des autres dettes en ce qu'elles sont étroitement liées à la solidarité

- (1) Audition sur le Service des créances alimentaires — Rapport du 24 mars 2011, *doc. parl.* Chambre, n° 53-1315/001, p. 7.
- (2) Commission d'évaluation du SECAL, Rapport d'évaluation 2009, pp. 40-44, et Audition sur le Service des créances alimentaires — Rapport du 24 mars 2011, *doc.* Chambre, n° 53-1315/001, p. 7.

hindernissen vertalen zich ook in concrete bedragen. Het totaal in te vorderen bedrag voor DAVO bedroeg eind 2009 zo'n 194,1 miljoen euro en 217 miljoen euro in 2010 (1). Het totaal ontvangen bedrag bedroeg in 2009 slechts 33,7 miljoen euro en in 2010 werd 45 miljoen euro gerecupereerd (2).

In het regeerakkoord van 1 december 2011 wordt het volgende voorzien : « Om gezinnen te helpen waar de onderhoudsplichtige in gebreke blijft, wil de regering de werking van de dienst voor alimentatievorderingen (DAVO) verbeteren door onder andere de recuperatie van de voorschotten bij de onderhoudsplichtige ouder te optimaliseren en de bevolking nog beter te informeren over de dienstverlening van DAVO. »

Voorstel van oplossingen

Onderhoudsschulden bekleden een bijzondere plaats in onze samenleving.

De gelijkheid van de schuldeisers vormt één van de basisbeginselen van de collectieve schuldenregeling. Er bestaan echter fundamentele verschillen tussen onderhoudsschulden en andere schulden, die een onderscheid tussen deze categorieën van schulden rechtvaardigen. Gelijke regels toepassen op een ongelijke situatie is al even onrechtvaardig en discriminatoir als op een gelijke situatie ongelijke regels toepassen.

De onderhoudsgerechtigde werd — behoudens in geval van een conventionele onderhoudsuitkering — voorafgaandelijk een onderhoudsuitkering toegekend door de rechtbank omdat op basis van objectieve gegevens werd geoordeeld dat hij/zij zich in een staat van behoeftigheid bevindt. De onderhoudsgerechtigde is hoofdzakelijk op het onderhoudsgeld aangewezen om te kunnen voorzien in zijn/haar levensonderhoud. Hiermee onderscheidt deze schuldeiser zich van andere schuldeisers zoals een telefoonoperator, een kredietmaatschappij, een verhuurder, de fiscus, en dergelijke. Deze schuldeisers bevinden zich in een financieel sterkere positie dan de onderhoudsgerechtigde en de gevolgen van de niet-betaling hebben een grotere weerslag op de financiële toestand van de onderhoudsgerechtigde. De onderhoudsgerechtigde zal zich in veel gevallen zelf moeten wenden tot de sociale bijstand om financieel het hoofd boven water te houden.

Onderhoudsschulden onderscheiden zich van andere schulden omdat het schulden betreffen die nauw

- (1) Verslag hoorzitting over de DAVO van 24 maart 2011, *Parl. St. Kamer*, nr. 53-1315/001, blz. 7.
- (2) Evaluatiecommissie DAVO, Evaluatieverslag 2009, blz. 40-44 en verslag hoorzitting over de DAVO van 24 maart 2011, *Parl. St. Kamer*, nr. 53 1315/001, blz. 7.

familiale. La famille et le ménage sont les pierres angulaires de notre société et constituent un modèle de vie commune qui n'est certainement pas dépassé en 2014. Il s'impose néanmoins de redonner souffle à ces valeurs et à ces normes familiales. Dans une société qui évolue toujours plus vite, les individus ont plus que jamais besoin de la sécurité et de la stabilité que la famille est en mesure de leur offrir. Mais si la solidarité familiale implique des droits, elle implique aussi des devoirs familiaux qu'il faut respecter. La pension alimentaire, qui est une forme de solidarité familiale, figure au nombre de ces devoirs. En l'espèce, il incombe au législateur d'indiquer clairement que le non-respect de cette obligation familiale est inacceptable pour la société. Le législateur a toujours accordé une grande importance au paiement des pensions alimentaires, au point de qualifier le non-paiement d'infraction pénale (*cf. supra*). Il s'agit donc d'une obligation qui touche à l'ordre public.

En outre, en ratifiant la Convention relative aux droits de l'enfant, la Belgique s'est formellement engagée, en tant qu'État contractant, à prendre toutes les mesures appropriées afin de garantir le recouvrement de la pension alimentaire de l'enfant auprès de ses parents ou des autres personnes qui en sont financièrement responsables, tant sur son territoire qu'à l'étranger. Les auteurs estiment que le recouvrement au profit de l'enfant n'est pas suffisamment garanti en cas de règlement collectif de dettes, d'autant plus que le juge a la possibilité de remettre les arriérés de dettes alimentaires.

La pratique actuelle, qui consiste à traiter les dettes alimentaires comme des dettes chirographaires ordinaires, est également en contradiction avec la *ratio legis* des règles prévues à l'article 1412 du Code judiciaire en matière de saisie sur salaire et de créance alimentaire. Cet article prévoit que les limitations en matière de saisie ne sont pas applicables lorsque la saisie est opérée en raison d'obligations alimentaires. En effet, la totalité du revenu est saisissable ou susceptible de délégation lorsqu'il s'agit d'une créance alimentaire. Or, le règlement collectif de dettes vise pour ainsi dire ces règles de leur substance, les voies d'exécution individuelles étant en effet suspendues. Il n'est pas logique de prévoir que le revenu du débiteur d'aliments soit intégralement saisissable et que cette règle ne soit plus applicable dans le cadre d'un règlement collectif de dettes. L'exclusion totale des dettes alimentaires du règlement collectif de dettes serait sans doute une mesure excessive et pourrait avoir pour effet de réduire les chances de réussite dudit

samenhangen met de familiale solidariteit. De familie en het gezin vormen de hoekstenen van onze maatschappij en zijn anno 2014 zeker niet voorbijgestreefd als samenlevingsmodel. Een hernieuwing van deze familiale waarden en normen dringt zich echter op. In een maatschappij die als maar sneller evolueert hebben mensen meer dan ooit nood aan de zekerheid en stabiliteit die een familie kan bieden. De familiale solidariteit kan echter niet louter bestaan uit familiale rechten, er zijn ook familiale verplichtingen die gerespecteerd moeten worden. De familiale solidariteit die de vorm aanneemt van een onderhoudsuitkering is er daar één van. De wetgever moet in deze een duidelijk signaal geven dat het niet respecteren van deze familiale verplichting maatschappelijk niet wordt aanvaard. De betaling van een onderhoudsuitkering werd voorheen reeds dermate belangrijk geacht door de wetgever dat de niet-betaling als een strafbaar misdrijf wordt gekwalificeerd (zie *supra*). Het betreft aldus een verplichting die de openbare orde raakt.

België heeft zich er zich bovendien met de ratificatie van het Kinderrechtenverdrag, als verdragsluitende staat, uitdrukkelijk toe verbonden om alle passende maatregelen te nemen om het verhaal te waarborgen van uitkeringen tot onderhoud van het kind door de ouders of andere personen die de financiële verantwoordelijkheid voor het kind dragen, zowel binnen de staat die partij is als vanuit het buitenland. Indieners zijn van oordeel dat het verhaal van het kind in geval van een collectieve schuldenregeling niet voldoende wordt gegarandeerd, zeker niet daar waar de rechter over de mogelijkheid beschikt om de achterstallige onderhoudsschulden kwijt te schelden.

De huidige behandeling van onderhoudsschulden als gewone chirographaire schulden is ook in tegenspraak met de *ratio legis* van de regeling die in artikel 1412 van het Gerechtelijk wetboek bestaat inzake het loonbeslag en de onderhoudsvordering. Het artikel bepaalt dat de grenzen waaronder beslag kan worden gelegd niet gelden wanneer het beslag wordt gelegd wegens onderhoudsverplichtingen. Het inkomen is inderdaad volledig beslagbaar of voor delegatie vatbaar voor wat een onderhoudsvordering betreft. Door de collectieve schuldenregeling wordt deze regeling echter zo goed als inhoudsloos; de individuele middelen tot tenuitvoerlegging worden immers geschorst. Het is niet logisch dat men toelaat dat het volledige inkomen van de onderhoudsplichtige vatbaar is voor beslag en dat deze regel in het kader van een collectieve schuldenregeling niet langer van toepassing is. Het volledig uitsluiten van de onderhoudsschulden uit de collectieve schuldenregeling zou wellicht een stap te ver zijn en verkleint wellicht

règlement. En revanche, l'introduction, dans la loi hypothécaire, d'un privilège général sur les biens meubles permettrait de répondre non seulement à la nécessité de conférer une place particulière aux dettes alimentaires en cas d'insolvabilité financière (tant en cas de faillite que dans le cadre d'un règlement collectif de dettes) mais aussi à l'intérêt légitime de la société de maintenir les chances de réussite d'un règlement collectif de dettes.

Du point de vue rationnel, le droit de l'enfant à une pension alimentaire doit être dissocié du droit du père/ de la mère d'entretenir des contacts avec lui, mais, sur le plan émotionnel, ces droits sont souvent liés. Il va de soi que les situations dans lesquelles l'un des partenaires empêche l'autre de voir les enfants, soit pour faire pression sur lui dans le but d'obtenir une pension alimentaire plus élevée ou d'autres concessions financières, soit pour se venger de lui, sont inacceptables. Les auteurs de la présente proposition de loi condamnent donc avec la plus grande fermeté les agissements de certains partenaires qui privent l'autre de voir les enfants, sauf s'il y a un motif légitime de le faire, comme celui de garantir la sécurité de ceux-ci.

Pour les motifs précités, il est nécessaire :

1. de faire en sorte que le plafond des ressources nettes à ne pas dépasser pour avoir droit à l'intervention du SECAL soit porté à un niveau plus réaliste, afin de supprimer le piège à l'emploi injustifié auxquels sont actuellement confrontés les parents isolés qui exercent une activité professionnelle ;

2. de veiller à ce que les créanciers alimentaires ne soient pas abandonnés à leur sort en cas de règlement collectif de dettes. Le juge ne pourra plus non plus — tout comme c'est le cas dans le droit de la faillite lorsque le tribunal prononce l'excusabilité du failli — remettre les arriérés de pensions alimentaires dans le cadre d'un plan de règlement judiciaire ou d'une remise de dettes totale (1). Il est inséré dans la loi hypothécaire un privilège général sur les biens meubles pour ce qui concerne les dettes alimentaires. Ce privilège occupe un rang favorable pour le créancier d'aliments et se limite

(1) L'article 82, alinéa 3, de la loi du 8 août 1997 sur les faillites dispose : « L'excusabilité est sans effet sur les dettes alimentaires du failli et celles qui résultent de l'obligation de réparer le dommage lié au décès ou à l'atteinte à l'intégrité physique d'une personne qu'il a causé par sa faute. » En principe, l'excusabilité du failli a pour effet d'éteindre toutes les dettes, sauf si la loi en dispose autrement, comme c'est le cas pour les dettes alimentaires.

de slaagkansen van een collectieve schuldenregeling. Het invoeren in de hypotheekwet van een algemeen voorrecht op roerende goederen komt daarentegen wel tegemoet aan enerzijds de noodzaak om onderhoudsschulden een bijzondere plaats te geven in geval van financieel onvermogen (zowel in geval van een faillissement als van een collectieve schuldenregeling), maar ook aan het gerechtvaardigd belang van de maatschappij om de slaagkansen van een collectieve schuldenregeling te handhaven.

Rationeel gezien moet het recht op levensonderhoud van de kinderen los worden gezien van het recht op omgang van de vader/moeder met het kind. Emotioneel worden beiden vaak met elkaar verbonden. Het spreekt voor zich dat situaties waarbij de ene partner de andere partner verhindert om de kinderen te zien, hetzij om druk uit te oefenen voor een hoog alimentatiegeld of andere financiële toegevingen, hetzij uit een vorm van wraakgevoel ten aanzien van die partner niet door de beugel kunnen. Indieners veroordelen dan ook ten zeerste dat de ene partner, behoudens gerechtvaardigde grond zoals de veiligheid van de kinderen, de andere partner het recht op omgang met de kinderen onttrekt.

Om voorgaande redenen is het noodzakelijk dat :

1. het plafond aan netto-bestaansmiddelen om recht te hebben op de tussenkomst van DAVO opgetrokken wordt tot een meer realistisch niveau waardoor de ongerechtvaardigde werkloosheidsval ten aanzien van alleenstaande werkende ouders wegvalt ;

2. voorkomen wordt dat de onderhoudsschuldeisers in de kou blijven staan in geval van een collectieve schuldenregeling. De rechter kan, net zoals in het faillissementsrecht wanneer de rechtbank de verschoonbaarheid van de gefailleerde uitspreekt (1), ook niet langer de achterstallige onderhoudsgelden kwijtschelden in het kader van een gerechtelijke aanzuiveringsregeling of bij een volledige kwijtschelding. Er wordt in de hypotheekwet een algemeen voorrecht op roerende goederen ingevoerd voor wat betreft de onderhoudsschulden. Dit voorrecht bekleedt een voor de onderhoudsgerechtigde gunstige

(1) Artikel 82, derde lid, van de faillissementswet van 8 augustus 1997 bepaalt het volgende : « De verschoonbaarheid heeft noch gevolgen voor de onderhoudsschulden, noch voor de schulden voortvloeiend uit de verplichting tot herstel van de schade verbonden aan het overlijden of aan de aantasting van de fysieke integriteit van een persoon waaraan de gefailleerde schuld heeft. » De verschoonbaarheid van de gefailleerde doet in principe alle schulden vervallen, behoudens wettelijk anders bepaald zoals voor de onderhoudsschulden het geval is.

à 5 000 euros pour ne pas trop hypothéquer les chances de réussite d'un plan de règlement amiable ;

3. de rendre les recouvrements effectués par le SECAL plus efficaces afin d'améliorer la viabilité financière de celui-ci et de responsabiliser les débiteurs d'aliments, Les recommandations formulées dans le rapport annuel de la commission d'évaluation peuvent servir de base de réflexion à cet égard (*cf. infra*).

COMMENTAIRE DES ARTICLES

CHAPITRE 2. — MODIFICATIONS DE LA LOI DU 21 FÉVRIER 2003 CRÉANT UN SERVICE DES CRÉANCES ALIMENTAIRES AU SEIN DU SPF FINANCES

Article 2

Cet article relève le plafond de revenus pour l'octroi d'une avance sur les pensions alimentaires dues aux enfants. Ce plafond de revenus a en effet pour conséquence que les isolés actifs sur le marché du travail n'ont généralement pas la possibilité de recourir au SECAL. Bien entendu, le relèvement du plafond de revenus devra également s'accompagner d'une amélioration des possibilités de recouvrement pour le SECAL.

L'audition organisée le 27 mars 2013 au Sénat a mis en évidence qu'on ne tient pas compte de la charge financière que représente un enfant handicapé lors de la détermination de ce plafond de revenu. La Commission d'évaluation du SECAL a reconnu que de nombreuses plaintes étaient déposées à ce sujet. Étant donné la charge financière supplémentaire que représente un enfant handicapé, un revenu plus élevé est nécessaire pour réduire le risque de pauvreté. Il est dès lors légitime de relever le plafond de revenu « SECAL » pour le créancier d'aliments qui a un enfant handicapé à charge.

Article 3

Cet article supprime les frais de fonctionnement à charge du créancier d'aliments et les impute au débiteur d'aliments. En effet, il ne se justifie pas que le créancier d'aliments doive supporter des frais parce qu'un débiteur d'aliments se soustrait à son obligation d'entretien. Cette participation supérieure du débiteur d'aliments peut aussi constituer un moyen de pression supplémentaire sur celui-ci pour l'inciter à s'acquitter

rang et beperkt zich tot 5 000 euro om de slaagkansen van een minnelijke aanzuiveringsregeling niet al te zeer te hypothekeren ;

3. om de financiële houdbaarheid van DAVO te verbeteren en om onderhoudsschuldenaars te responsabiliseren dat er een efficiëntere invordering door DAVO komt. Hiervoor kunnen de aanbevelingen in het jaarverslag van de evaluatiecommissie als uitgangspunt dienen (*zie infra*).

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

HOOFDSTUK 2. — WIJZIGINGEN VAN DE WET VAN 21 FEBRUARI 2003 TOT OPRICHTING VAN EEN DIENST VOOR ALIMENTATIEVORDERINGEN BIJ DE FOD FINANCIËN

Artikel 2

Het artikel verhoogt het inkomensplafond voor het uitkeren van een voorschot van de onderhoudsgelden verschuldigd aan kinderen. Dergelijk inkomensplafond is immers onrealistisch laag en leidt er toe dat alleenstaanden die beroepsactief zijn meestal geen beroep kunnen doen op de DAVO. De verhoging van het inkomensplafond moet vanzelfsprekend ook gepaard gaan met betere invorderingsmogelijkheden voor de DAVO.

Tijdens de hoorzitting die werd georganiseerd in de Senaat op 27 maart 2013 is gebleken dat er bij het bepalen van deze inkomensgrens geen rekening wordt gehouden met de financiële last die een gehandicapt kind met zich brengt. De evaluatiecommissie van DAVO erkende dat er hierover veel klachten worden ingediend. Door de extra financiële last die een gehandicapt kind met zich meebrengt, is een hoger inkomen nodig om het armoederisico te verminderen. Het is bijgevolg rechtvaardig om het inkomensplafond voor DAVO te verhogen indien men een gehandicapt kind ten laste heeft.

Artikel 3

Dit artikel schaft de werkingskosten ten aanzien van de onderhoudsgerechtigde af en legt deze werkingskosten ten laste van de onderhoudsplichtige. Het is immers niet gerechtvaardigd dat de onderhoudsgerechtigde kosten moet betalen omdat de onderhoudsplichtige zich onttrekt aan zijn onderhoudsverplichting. De hogere bijdrage voor de onderhoudsplichtige kan ook een bijkomend drukkingsmiddel uitmaken ten aanzien van

spontanément des sommes dues avant l'ouverture d'une procédure auprès du SECAL.

Les données issues de l'étude du professeur Pacolet ont servi de base pour calculer le montant des contributions perçues (1). La suppression de l'intervention du créancier d'aliments est entièrement compensée par la hausse de l'intervention du débiteur d'aliments. Le débiteur d'aliments doit désormais payer 13 % du montant des sommes à percevoir ou à recouvrer en principal à titre de contribution au SECAL. La modification proposée est neutre sur le plan budgétaire.

Article 4

L'audition organisée le 27 mars 2013 au Sénat a également montré que le SECAL, en tant que service créé au sein du SPF Finances, peut lui-même demander les informations relatives à l'avertissement-extrait de rôle. C'est pourquoi l'obligation de joindre l'avertissement-extrait de rôle le plus récent à la demande est supprimée, ce qui constitue une simplification administrative évidente. En outre, les données de l'avertissement-extrait de rôle se rapportent toujours aux revenus de l'année précédente, raison pour laquelle il a été décidé de demander des justificatifs récents des ressources mensuelles, datant des trois derniers mois qui précèdent la demande.

Les ressources mensuelles peuvent être des revenus professionnels, des allocations de chômage, des indemnités d'invalidité, un revenu d'intégration, des allocations d'incapacité de travail, un pécule de vacances (simple ou double), une prime de fin d'année, une indemnité de préavis, etc. Les justificatifs matériels peuvent donc consister en une fiche de rémunération, des attestations de paiement d'allocations sociales, des attestations du CPAS concernant le versement du revenu d'intégration ou d'autres documents probants. Grâce à ces renseignements, le SECAL peut décider si le créancier d'aliments a droit ou non à une avance. S'il y a un enfant handicapé, il faut en fournir les justificatifs matériels pour permettre au SECAL de calculer correctement les ressources mensuelles.

En ce qui concerne les enfants majeurs, le SECAL doit être mis en possession d'une attestation scolaire ou d'une preuve matérielle indiquant que l'enfant est en stage d'insertion professionnelle (anciennement, le stage d'attente). Ces informations sont essentielles car

(1) Pacolet J. & De Wispelaere F. (2012), *Budgettaire impact van de toekenning van de voorschotten door de Dienst voor alimentatievorderingen*, SPF Finances.

de onderhoudsplichtige om spontaan tot betaling over te gaan vooraleer een procedure bij de DAVO wordt ingesteld.

Op basis van de gegevens van de studie van professor Pacolet is berekend hoeveel bijdragen er worden geïnd (1). De afschaffing van de bijdrage door de onderhoudsgerechtigde wordt volledig gecompenseerd door een verhoging van de bijdrage door de onderhoudsplichtige. De onderhoudsplichtige dient voortaan 13 % van het bedrag van de te innen of in te vorderen hoofdsommen als bijdrage te betalen aan DAVO. Hierdoor blijft de voorgestelde wijziging budgetneutraal.

Artikel 4

Tijdens de hoorzitting die werd georganiseerd in de Senaat op 27 maart 2013 is gebleken dat DAVO, als dienst binnen de FOD Financiën, de informatie in verband met het aanslagbiljet zelf kan opvragen. Omwille van deze reden wordt de toevoeging bij de aanvraag van het meest recente aanslagbiljet van de inkomstenbelastingen, geschrapt. Dit betekent een duidelijke administratieve vereenvoudiging. Bovendien hebben de gegevens van het aanslagbiljet altijd betrekking op de inkomsten van het voorgaande jaar. Daarom wordt geopteerd om recente bewijsstukken te vragen van de maandelijkse bestaansmiddelen die dateren van de laatste drie maanden voorafgaand aan de aanvraag.

De maandelijkse bestaansmiddelen kunnen zijn : beroepsinkomsten, werkloosheidsuitkeringen, invaliditeitsuitkeringen, leefloon, uitkeringen wegens arbeidsongeschiktheid, enkel en dubbel vakantiegeld, eindejaarspremie, opzegvergoeding, ... De materiële bewijsstukken kunnen dus zijn : loonbrief, attesten van de uitbetaling van sociale uitkeringen, attesten van het OCMW betreffende de uitkering van het leefloon of andere bewijskrachtige documenten. Met deze gegevens kan DAVO beslissen of de onderhoudsgerechtigde recht heeft op voorschotten of niet. Wanneer er een gehandicapt kind is, dient hiervan een materieel bewijsstuk te worden binnen gebracht opdat de dienst de correcte berekening kan maken van de maandelijkse bestaansmiddelen.

DAVO dient met betrekking tot de meerderjarige kinderen in het bezit gesteld te worden van een schoolattest of een materieel bewijsstuk dat het kind zich in de beroepsinschakelingstijd (vroegere wachtijd) bevindt. Deze gegevens zijn noodzakelijk om te kunnen

(1) Pacolet J. & De Wispelaere F. (2012), *Budgettaire impact van de toekenning van de voorschotten door de Dienst voor alimentatievorderingen*, FOD Financiën.

elles permettent de déterminer si le créancier d'aliments satisfait toujours aux conditions.

Article 5

L'article 10, § 2, de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances prévoit que la notification par laquelle le SECAL informe le débiteur d'aliments qu'il procède à la perception et au recouvrement en lieu et place du créancier d'aliments vaut mise en demeure le cas échéant.

La première modification résout le problème de la notification aux débiteurs d'aliments qui sont débités d'office ou qui n'ont pas de domicile connu à l'étranger. Actuellement, un problème pratique se pose lors du recouvrement des créances alimentaires lorsque le débiteur d'aliments n'a pas d'adresse connue.

La deuxième modification confirme désormais expressément que des intérêts de retard sont dus après la notification. Il s'agit de définir de manière plus précise le moment à partir duquel les intérêts de retard sont dus. Ces intérêts sont calculés sur la base du taux d'intérêt légal en matière civile. Le SECAL propose lui-même d'insérer une telle disposition afin d'éviter d'éventuelles discussions (1).

Les règles d'interruption des délais de prescription sont en outre affinées. Il est également prévu que les prescriptions ultérieures peuvent être interrompues par courrier, ce qui permet de réduire les coûts.

Article 6

Il s'agit d'une adaptation technique. En 1991, les lois sur la comptabilité de l'État ont été coordonnées par l'arrêté royal du 17 juillet 1991. L'article 94 de cet arrêté royal a repris l'article 3 de la loi domaniale du 22 décembre 1949, qui prévoyait que l'administration des domaines peut récupérer par voie de contrainte toute somme due à l'État ou aux organismes qui en dépendent.

La loi du 22 mai 2003 portant organisation du budget et de la comptabilité de l'État fédéral dispose en son article 127 que les lois sur la comptabilité de l'État, coordonnées par arrêté royal du 17 juillet 1991, sont abrogées pour les services visés à l'article 2 de cette loi. Cette loi

(1) Commission d'évaluation du SECAL, *Rapport d'évaluation, 2008*, p. 55.

beslissen of de onderhoudsgerechtigde nog voldoet aan de voorwaarden.

Artikel 5

Het artikel 10, § 2, van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën bepaalt dat de kennisgeving van de DAVO, dat zij in de plaats van de onderhoudsgerechtigde overgaat tot de inning en invordering, in voorkomend geval als ingebrekestelling geldt.

De eerste wijziging lost het probleem op van de kennisgeving aan onderhoudsplichtigen die ambtshalve zijn afgeschreven of die geen gekende woonplaats in het buitenland hebben. Momenteel is er een praktisch probleem bij de invordering van onderhoudsschulden indien er geen gekend adres is van de onderhoudsplichtige.

De tweede wijziging bevestigt nu uitdrukkelijk dat nalatigheidsinteressen verschuldigd zijn na de kennisgeving. Het betreft een nauwkeurige omschrijving van het moment waarop de nalatigheidsinteressen verschuldigd zijn. Voor het berekenen van de nalatigheidsinteressen wordt de wettelijke intrestvoet in burgerlijke zaken in aanmerking genomen. De DAVO zelf stelt voor om een dergelijke bepaling in te voeren om mogelijke discussies te vermijden (1).

Daarnaast worden de regels met betrekking tot de stuiting van de verjaringstermijnen verfijnd. Bovendien wordt eraan toegevoegd dat latere stuitingen ook kunnen gebeuren via een brief, wat kostenbesparend werkt.

Artikel 6

Het artikel betreft een technische aanpassing. In 1991 werden de wetten op de rijkscomptabiliteit gecoördineerd door het koninklijk besluit van 17 juli 1991. Artikel 94 van dit koninklijk besluit hernam het artikel 3 van de domaniale wet van 22 december 1949 dat bepaalde dat het bestuur der domeinen met een dwangbevel alle sommen die verschuldigd zijn aan de staat of de instellingen die ervan afhangen, kan invorderen.

De wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de Federale Staat, bepaalt in artikel 127 dat de bij koninklijk besluit van 17 juli 1991 samengeordende wetten op de rijkscomptabiliteit worden opgeheven voor de in artikel 2 van die wet

(1) Evaluatiecommissie DAVO, *Evaluatieverslag 2008*, blz. 55.

du 22 mai 2003 a donc abrogé l'article 94 des lois sur la comptabilité de l'État, coordonnées le 17 juillet 1991.

L'article 128 de la loi du 22 mai 2003 portant organisation du budget et de la comptabilité de l'État fédéral abroge un certain nombre de dispositions dans la mesure où elles portent sur la comptabilité de l'État. La loi domaniale de 1949 n'est pas citée dans l'article 128, de telle manière qu'elle n'est pas explicitement abrogée pour les services visés à l'article 2 de la loi du 22 mai 2003.

Les articles 13 et 18 de la loi SECAL sont donc mis en conformité avec les effets de la loi du 22 mai 2003 portant organisation du budget et de la comptabilité de l'État. La référence à l'article 94 des lois sur la comptabilité de l'État, coordonnées le 17 juillet 1991, est remplacée par la référence à l'article 3 de la loi domaniale du 22 décembre 1949.

Article 7

Le § 2 de l'article 16 de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances est adapté. Les possibilités de recouvrement du créancier d'aliments et du SECAL sont ainsi mises sur un pied d'égalité. L'article 1412 du Code judiciaire dispose que les limites salariales prévues à l'article 1409 du même Code, en dessous desquelles aucune saisie ne peut être pratiquée, ne s'appliquent pas lorsque la saisie est pratiquée en raison d'obligations alimentaires. L'article 16, § 2, de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances empêche le SECAL d'effectuer un recouvrement en dessous des limites du revenu d'intégration.

L'audition organisée au Sénat le 27 mars 2013 a clairement montré que la réglementation actuelle pose plusieurs problèmes. Premièrement, le revenu d'intégration varie en fonction de la situation personnelle du débiteur d'aliments et il est pratiquement impossible pour le SECAL de déterminer lui-même le montant du revenu d'intégration. Deuxièmement, il se peut que le débiteur d'aliments bénéficie, auprès de divers organismes, d'indemnités ou d'allocations dont le montant respectif est chaque fois inférieur au revenu d'intégration, alors que, considérées dans leur ensemble, elles excèdent le revenu d'intégration⁽¹⁾. Enfin, il s'avère

(1) *Ibidem*, p. 56.

bedoelde diensten. Deze wet heeft dus het artikel 94 van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, opgeheven.

Artikel 128 van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de Federale Staat, schaft een aantal bepalingen af in de mate dat ze betrekking hebben op de rijkscomptabiliteit. De domaniale wet van 1949 wordt niet vernoemd in artikel 128 zodat ze niet expliciet is afgeschaft voor de diensten die in artikel 2 van de wet van 22 mei 2003 worden vernoemd.

De artikelen 13 en 18 van de DAVO-wet worden aldus in overeenstemming gebracht met de gevolgen van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de Federale Staat. De verwijzing naar artikel 94 van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, wordt vervangen door de verwijzing naar artikel 3 van de domaniale wet van 22 december 1949.

Artikel 7

In artikel 16 van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën wordt de paragraaf 2 aangepast. Hierdoor worden de invorderingsmogelijkheden van de onderhoudsgerechtigde en de DAVO gelijkgeschakeld. Artikel 1412 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de loongrenzen voorzien in artikel 1409 van hetzelfde wetboek waaronder geen beslag kan worden gelegd niet gelden wanneer het beslag wordt gelegd wegens onderhoudsverplichtingen. Artikel 16, § 2, van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën verhindert de DAVO om in te vorderen beneden de grenzen van het leefloon.

In de hoorzitting die werd georganiseerd in de Senaat op 27 maart 2013, werd duidelijk dat de bestaande regeling enkele problemen veroorzaakt. Ten eerste varieert het leefloon volgens de persoonlijke situatie van de onderhoudsplichtige en is het voor DAVO praktisch onmogelijk om het bedrag van het leefloon zelf te berekenen. Ten tweede kan het zijn dat een onderhoudsplichtige van verschillende instellingen vergoedingen of toelagen geniet waarvan het afzonderlijk bedrag telkens lager ligt dan het leefloon, maar die samen genomen het leefloon overstijgen (1). Ten slotte blijkt dat de DAVO er onder meer door deze beperking niet in slaagt om een hoog

(1) *Ibidem*, blz. 56.

que le SECAL ne parvient pas, notamment en raison de cette limitation, à recouvrer un pourcentage élevé d'avances et d'arriérés (1).

C'est pourquoi il est indispensable d'offrir au SECAL des possibilités de recouvrement identiques à celles dont bénéficie le créancier d'aliments. En l'état actuel des choses, le créancier d'aliments a la possibilité de recouvrer les créances alimentaires si l'intervention du SECAL n'est pas sollicitée. L'article 7 vise à supprimer cette discordance. L'insertion de cet article permettra de gommer la distinction entre la situation où le SECAL intervient pour un créancier d'aliments et celle où le créancier d'aliments agit personnellement.

Article 8

Cet article vise à améliorer le recouvrement des sommes payées indûment au créancier d'aliments (principalement des avances).

Dans des circonstances normales, par exemple dans le cas d'un jugement réduisant le montant de la pension alimentaire avec effet rétroactif, la récupération des montants payés indûment s'effectuera à concurrence de 10 % maximum de chaque paiement ultérieur au créancier d'aliments. Par contre, si le créancier d'aliments a obtenu les montants indus à la suite d'une déclaration ou d'un acte frauduleux, la récupération peut s'effectuer à concurrence de l'intégralité des montants à lui verser ultérieurement. Cette réglementation est similaire à celle prévue à l'article 1410, § 4, du Code civil.

CHAPITRE 3. — MODIFICATIONS DU CODE JUDICIAIRE

Section 1re. — Fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire

Article 9

Sur la base de cet article, il est institué au sein du SPF Justice un registre des décisions judiciaires et actes authentiques concernant des dettes alimentaires, intitulé « fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire » (ci-après « le fichier central »). Les règles de procédure nécessaires à cet égard sont instaurées afin d'assurer la protection de la vie privée conformément à la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel. Les dispositions en

pourcentage van betaalde voorschotten en achterstallen in te vorderen (1).

Om deze redenen is het noodzakelijk om DAVO gelijke invorderingsmogelijkheden te geven als de onderhoudsgerechtigde. In de huidige stand van zaken beschikt de onderhoudsgerechtigde over de mogelijkheid om onderhoudsschulden terug te vorderen indien men geen beroep doet op de werking van DAVO. Het artikel wil deze discrepantie opheffen. Door de invoering van het artikel zal er geen onderscheid meer zijn tussen de situatie waarin de DAVO optreedt voor een onderhoudsgerechtigde of deze waarin de onderhoudsgerechtigde zelf optreedt.

Artikel 8

Het artikel heeft tot doel een betere terugvordering van ten onrechte uitbetaalde sommen aan de onderhoudsgerechtigde (vooral van voorschotten) te realiseren.

In gewone omstandigheden, bijvoorbeeld in het geval van een retroactief vonnis waarbij het onderhoudsgeld werd verminderd, wordt een compensatie toegepast op maximaal 10 % van het bedrag van latere betalingen aan de onderhoudsgerechtigde. Indien de onderhoudsgerechtigde echter de uitkering van de sommen heeft bekomen ingevolge een bedrieglijke handeling of verklaring dan kan of kunnen alle latere betalingen worden gecompenseerd met het terug te betalen bedrag. Deze regeling is analoog met de regeling voorzien in artikel 1410, § 4, van het Gerechtelijk Wetboek.

HOOFDSTUK 3. — WIJZIGINGEN VAN HET GERECHTELIJK WETBOEK

Afdeling 1. — Centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering

Artikel 9

Op grond van dit artikel wordt een register met de rechterlijke beslissingen en authentieke akten inzake onderhoudsschulden opgericht bij de FOD Justitie, het zogenaamde « centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering » (hierna « centraal bestand » genoemd) waarbij de noodzakelijke procedureregels worden ingevoerd met het oog op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte

(1) *Ibidem*, p. 51.

(1) *Ibidem*, blz. 51.

question s'inspirent de celles réglementant le fichier central des avis de saisie, de délégation, de cession et de règlement collectif de dettes, visé aux articles 1389*bis* à 1391 du Code judiciaire.

Le fichier central contient toutes les décisions judiciaires (jugements et arrêts) et tous les actes notariés portant sur les modalités d'octroi d'une pension alimentaire sur la base du Code civil. Il est géré de manière électronique pour que l'échange des données qu'il contient puisse être le plus efficace possible.

Les pensions alimentaires octroyées sur la base du Code civil concernent : la pension alimentaire à charge des parents en faveur de leurs enfants (article 203, § 1er, du Code civil), la pension alimentaire à charge du conjoint survivant en faveur des enfants du conjoint prédécédé dont il n'est pas lui-même le père ou la mère (article 203, § 3, du Code civil), la pension alimentaire à charge des enfants en faveur de leurs ascendants (article 205 du Code civil), la pension alimentaire à charge de la succession de l'époux prémourant en faveur de l'époux survivant (article 205*bis* du Code civil), la pension alimentaire à charge des beaux-enfants en faveur de leurs beaux-parents (article 206 du Code civil), la pension alimentaire à charge de l'ex-conjoint (article 301 du Code civil), la pension alimentaire à charge du père présumé en faveur de l'enfant (article 336 du Code civil), la pension alimentaire à charge de l'adoptant ou des adoptants en faveur de l'adopté et des descendants de celui-ci (article 353-14, alinéa 1er, du Code civil) et la pension alimentaire à charge de l'adopté et de ses descendants en faveur de l'adoptant ou des adoptants (article 353-14, alinéa 2, du Code civil).

L'objectif du fichier central est clairement précisé dans le nouvel article 1394/1 du Code judiciaire : la création du fichier central vise à centraliser de manière électronique tous les jugements, arrêts et actes visés à l'alinéa 1er, en vue d'assurer un meilleur recouvrement des arriérés de pension alimentaire par les huissiers de justice mandatés par un créancier d'aliments ou par le Service des créances alimentaires du SPF Finances. La commission d'évaluation du Service des créances alimentaires avait appelé de ses vœux la création d'un tel fichier central en vue d'améliorer l'efficacité du

van de verwerking van persoonsgegevens. Hierbij werd inspiratie gevonden in de regeling inzake het centraal bestand voor berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling zoals bedoeld in de artikelen 1389*bis* tot 1391 van het Gerechtelijk Wetboek.

In het centraal bestand worden alle gerechtelijke uitspraken, zijnde vonnissen en arresten, en alle notariële akten opgenomen waarin een regeling getroffen wordt inzake de toekenning van een onderhoudsuitkering op basis van het Burgerlijk Wetboek. Het centraal bestand wordt op elektronische wijze bijgehouden teneinde de uitwisseling van gegevens van het bestand zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.

De onderhoudsuitkeringen op basis van het Burgerlijk Wetboek betreffen : de onderhoudsuitkering ten laste van de ouders voor hun kinderen (artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek), de onderhoudsuitkering ten laste van de langstlevende echtgenoot voor de kinderen van de vooroverleden echtgenoot van wie hij niet de vader of de moeder is (artikel 203, § 3, van het Burgerlijk Wetboek), de onderhoudsuitkering ten laste van de kinderen voor hun ascendenten (artikel 205 van het Burgerlijk Wetboek), de onderhoudsuitkering ten laste van de nalenschap van de eerststervende echtgenoot voor de langstlevende echtgenoot (artikel 205*bis* van het Burgerlijk Wetboek), de onderhoudsuitkering ten laste van de schoonkinderen voor de schoonouders (artikel 206 van het Burgerlijk Wetboek), de onderhoudsuitkering ten laste van de ex-echtgenoot (artikel 301 van het Burgerlijk Wetboek), de onderhoudsuitkering ten laste van de vermoedelijke vader voor het kind (artikel 336 van het Burgerlijk Wetboek), de onderhoudsuitkering ten laste van de adoptant of de adoptanten voor de geadopteerde en diens afstammelingen (artikel 353-14, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek) en de onderhoudsuitkering ten laste van de geadopteerde en zijn afstammelingen voor de adoptant of aan de adoptanten (artikel 353-14, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek).

De doelstelling van het centraal bestand wordt duidelijk vermeld in het nieuwe artikel 1394/1 van het Gerechtelijk Wetboek : de oprichting van het centraal bestand heeft tot doel om alle vonnissen, arresten en akten als bedoeld in het eerste lid op elektronische wijze te verzamelen met het oog op een betere invordering van achterstallige onderhoudsuitkeringen door de gerechtsdeurwaarders die optreden ten laste van een onderhoudsschuldenaar of de Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën. De oprichting van een dergelijk centraal bestand betreft een uitdrukkelijke

recouvrement des arriérés de dettes alimentaires (1). La mention explicite de l'objectif permet de vérifier si le traitement de données à caractère personnel effectué dans ce cadre est conforme aux dispositions de l'article 4, § 1er, 2°, de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

Le nouvel article 1394/2 du Code judiciaire dispose que le fichier central tient un registre des personnes habilitées à alimenter le fichier, à consulter, modifier, traiter ou supprimer le fichier et les données qu'il contient. Comme il s'agit d'un registre électronique, les utilisateurs qui y sont répertoriés peuvent en outre avoir un accès différencié au fichier central suivant les tâches légales qui les amènent à le consulter.

Conformément à l'article 8, § 3, de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel, le nouvel article 1394/3 du Code judiciaire prévoit que la personne qui, à quelque titre que ce soit, participe à la collecte, au traitement ou à la communication des données enregistrées dans le fichier central, ou qui a connaissance de telles données, est tenue d'en respecter le caractère confidentiel. L'article 458 du Code pénal, qui sanctionne pénalement la violation du secret professionnel, est d'application.

En vue de contrôler l'exactitude des données introduites dans le fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire et de le tenir constamment à jour, les préposés du SPF Justice responsables du traitement des données sur la base du nouvel article 1394/4 du Code judiciaire ont accès aux informations mentionnées à l'article 3, alinéa 1er, 1°, 2°, 5°, 6°, 7°, 8° et 13°, de la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques, et peuvent utiliser le numéro d'identification de ce registre. Il s'agit concrètement des informations suivantes : les nom et prénoms, le lieu et la date de naissance, la résidence principale, le lieu et la date du décès ou, en cas de déclaration d'absence, la date de la transcription de la décision déclarative d'absence, la profession, l'état civil, la cohabitation légale. Ils ne peuvent toutefois pas communiquer le numéro à des tiers, sous quelque forme que ce soit. Le Roi détermine les modalités de

vraag van de evaluatiecommissie van de Dienst voor alimentatievorderingen om achterstallige onderhoudschulden effectiever te kunnen invorderen (1). Door de uitdrukkelijke vermelding van het doel kan de gegevensverwerking van persoonsgegevens hieraan worden getoetst overeenkomstig het artikel 4, § 1, 2°, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Het nieuwe artikel 1394/2 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat het centraal bestand een register bijhoudt van de personen die het bestand en de erin vervatte gegevens kunnen registreren, raadplegen, wijzigen, verwerken of vernietigen. Aangezien het een elektronisch register betreft kunnen aan de hierin geregistreerde gebruikers ook gedifferentieerde gebruikersbevoegdheden worden toegekend, afhankelijk van hun wettelijke taken waarvoor zij het centraal bestand raadplegen.

In overeenstemming met het artikel 8, § 3, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens wordt in het nieuwe artikel 1394/3 van het Gerechtelijk Wetboek voorzien dat de persoon die in welke hoedanigheid ook deelneemt aan de verzameling, de verwerking of de mededeling van de in het centraal bestand geregistreerde gegevens of kennis heeft van die gegevens, het vertrouwelijk karakter ervan in acht moet nemen. Het artikel 458 van het Strafwetboek dat de schending van het beroepsgeheim strafrechtelijk sanctioneert, is van toepassing.

Teneinde de juistheid na te gaan van de gegevens die in het bestand van bestanden van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering worden ingevoerd en het bestand van voortdurend te kunnen bijwerken, hebben de aangestelden van de FOD Justitie belast met de verwerking van de gegevens op basis van het nieuwe artikel 1394/4 van het Gerechtelijk Wetboek toegang tot de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1°, 2°, 5°, 6°, 7°, 8° en 13°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een rijksregister van de natuurlijke personen en kan zij het identificatienummer van dat register gebruiken. *In concreto* betreft het de volgende informatiegegevens : de naam en voornamen, de geboorteplaats en -datum, de hoofdverblijfplaats, de plaats en datum van het overlijden, of, in het geval van een verklaring van afwezigheid, de datum van de overschrijving van de beslissing houdende verklaring van afwezigheid, het beroep, de burgerlijke staat, de

(1) Commission d'évaluation SECAL, *Rapport d'évaluation 2009*, p. 59-60, <http://www.secal.belgium.be/pdf/rapport-2009.pdf>.

(1) Evaluatiecommissie DAVO, *Evaluatieverslag 2009*, blz. 59-60, <http://www.secal.belgium.be/pdf/rapport-2009.pdf>.

transmission des données informatiques du registre national aux fonctionnaires désignés par le SPF Justice pour le traitement des données.

Le nouvel article 1394/5 du Code judiciaire prévoit que l'enregistrement dans le fichier de jugements, arrêts et actes s'opère sans frais.

Conformément à l'article 8, § 2, e), de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel, l'article 1394/6 du Code judiciaire prévoit un règlement permettant la communication anonyme de données du fichier central dans le cadre d'une étude scientifique sur l'organisation judiciaire, l'octroi de pensions alimentaires et le recouvrement d'arriérés de pensions alimentaires.

Pour organiser une forme de surveillance du traitement des données dans le fichier central, le nouvel article 1394/7 du Code judiciaire institue un « Comité de gestion et de surveillance » similaire à celui qui existe déjà pour le fichier central des avis de saisie, de délégation, de cession et de règlement collectif de dettes. Le nouvel article 1394/8 du Code judiciaire prévoit que le ministre de la Justice fixe les indemnités des membres du Comité de gestion et de surveillance, lesquelles sont à charge du SPF Justice. Le nouvel article 1394/9 fixe les missions du Comité de gestion et de surveillance, qui sont comparables à celles du Comité de gestion et de surveillance mis en place pour le fichier central des avis de saisie, de délégation, de cession et de règlement collectif de dettes, et qui sont définies à l'article 1389bis/10 du Code judiciaire. Conformément au nouvel article 1394/10 du Code judiciaire, le Comité de gestion et de surveillance communique chaque année un rapport de fonctionnement aux Chambres législatives et au ministre de la Justice. Le nouvel article 1394/11 du Code judiciaire habilite le Comité de gestion et de surveillance à recueillir des renseignements et à signaler les irrégularités aux instances compétentes. Le nouvel article 1394/12 du Code judiciaire instaure la possibilité de signaler au Comité de gestion et de surveillance des faits ou des situations qui requièrent son intervention ou de lui faire toute suggestion utile.

wettelijke samenwoning. Zij delen het nummer evenwel in geen enkele vorm aan derden mee. De Koning stelt de wijze vast waarop de informatiegegevens van het rijksregister aan de ambtenaren aangesteld door de FOD Justitie voor de verwerking van de gegevens worden overgezonden.

Het nieuwe artikel 1394/5 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de registratie van vonnissen, arresten en akten in het bestand kosteloos is.

In overeenstemming met het artikel 8, § 2, e), van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens wordt in artikel 1394/6 van het Gerechtelijk Wetboek voorzien in een regeling waarbij de gegevens in het centraal bestand op anonieme wijze mogen verstrekt worden in het kader van wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot de gerechtelijke organisatie, de toekenning van onderhoudsuitkeringen en de invordering van achterstallige onderhoudsuitkeringen.

Teneinde een vorm van toezicht te installeren op de gegevensverwerking in het centraal bestand wordt in het nieuwe artikel 1394/7 van het Gerechtelijk Wetboek, net zoals dat reeds het geval is voor het centraal bestand voor berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, een « Beheers- en toezichtscomité » opgericht. Het nieuwe artikel 1394/8 van het Gerechtelijk Wetboek voorziet dat de minister van Justitie de vergoeding vaststelt van de leden van het Beheers- en toezichtscomité die ten laste valt van de FOD Justitie. Het nieuwe artikel 1394/9 stelt de opdrachten vast van het Beheers- en toezichtscomité. Deze zijn vergelijkbaar met de opdrachten van het Beheers- en toezichtscomité dat werd geïnstalleerd voor het centraal bestand voor berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling in artikel 1389bis/10 van het Gerechtelijk Wetboek. Het Beheers- en toezichtscomité brengt overeenkomstig het nieuwe artikel 1394/10 van het Gerechtelijk Wetboek elk jaar verslag uit met betrekking tot haar werking aan de wetgevende Kamers en de minister van Justitie. In het nieuwe artikel 1394/11 van het Gerechtelijk Wetboek worden de bevoegdheden opgenomen van het Beheers- en toezichtscomité om inlichtingen in te winnen en onregelmatigheden te melden aan de bevoegde instanties. Er wordt met het nieuwe artikel 1394/12 van het Gerechtelijk Wetboek een mogelijkheid ingevoerd om het Beheers- en toezichtscomité in kennis te stellen van feiten of toestanden die het optreden van het comité vereisen of om nuttige voorstellen te doen.

Les nouveaux articles 1394/13 à 1394/17 du Code judiciaire prévoient des sanctions en cas de violation des dispositions de la présente loi. Celles-ci vont de la suspension du code d'accès individuel à une condamnation à une peine d'emprisonnement et/ou à une amende.

La collaboration du notariat et des greffes des cours et tribunaux est fondamentale pour le bon fonctionnement du fichier central. C'est la raison pour laquelle le nouvel article 1394/18 du Code judiciaire instaure cette obligation de collaboration. Les notaires feront parvenir au fichier central, dans les trente jours civils, les actes prévoyant le versement d'une pension alimentaire et ce, par l'intermédiaire de la Fédération royale des notaires belges. La même obligation s'applique aux greffiers des justices de paix, des tribunaux de première instance et des cours d'appel.

Enfin, le nouvel article 1394/19 du Code judiciaire désigne les catégories de personnes qui ont accès au fichier central au même titre que les membres du Comité de gestion et de surveillance et les préposés du SPF Justice responsables du traitement. Il s'agit des juges et des greffiers, des huissiers de justice et des préposés du Service des créances alimentaires dans le cadre de leurs missions légales. L'article précise également les modalités d'attribution d'un accès au fichier central. Conformément aux articles 10 et 12 de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel, un droit d'accès et de rectification est prévu pour les personnes dont certaines données personnelles ont été enregistrées dans le fichier central. Bien entendu, ce droit de rectification ne peut porter sur le contenu des actes, jugements ou arrêts.

Section 2. — Règlement collectif de dettes

Article 10

Cet article limite la possibilité qu'a le juge d'accorder une remise pour les dettes alimentaires. Le Code judiciaire prévoit actuellement que seules les dettes alimentaires non échues ne peuvent pas faire l'objet d'une remise par le juge. En vertu de l'article proposé, il en ira désormais de même pour les arriérés de dettes alimentaires.

De nieuwe artikelen 1394/13 tot en met 1394/17 van het Gerechtelijk Wetboek voorzien in sancties wanneer de bepalingen van deze wet worden geschonden. De sancties gaan van het schorsen van de individuele toegangscode tot het opleggen van een gevangenisstraf en/of geldboete.

Voor de goede werking van het centraal bestand is de medewerking van het notariaat en de griffies van de hoven en rechtbanken van elementair belang. Daarom wordt deze medewerkingsplicht opgenomen in het nieuwe artikel 1394/18 van het Gerechtelijk Wetboek. De notarissen bezorgen binnen de dertig kalenderdagen de akten waarin een onderhoudsregeling wordt getroffen aan het centraal bestand, en dit via de Koninklijke Federatie van Belgische notarissen. Dezelfde verplichting geldt eveneens voor de griffier van het vredege-recht, de rechtbanken van eerste aanleg en de hoven van beroep.

Tot slot stelt het nieuwe artikel 1394/19 van het Gerechtelijk Wetboek de categorieën van personen vast die naast de leden van het Beheers- en toezichtscomité en de aangestelden van de FOD Justitie belast met de verwerking toegang hebben tot het centraal bestand. Het betreft de rechters en griffiers, de gerechtsdeurwaarders en de aangestelden van de Dienst voor de alimentatievorderingen in het kader van hun wettelijke opdrachten. Er wordt eveneens voorzien onder welke modaliteiten toegang tot het centraal bestand verstrekt wordt. Met respect voor de artikelen 10 en 12 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens wordt een recht op toegang en verbetering voorzien voor de personen wiens persoonsgegevens zijn opgenomen in het centraal bestand. Dat recht op verbetering kan vanzelfsprekend niet slaan op de inhoud van akten, vonnissen of arresten.

Afdeling 2. — Collectieve schuldenregeling

Artikel 10

Met dit artikel wordt de mogelijkheid voor de rechter ingeperkt om kwijtschelding te verlenen voor onderhoudsgelden. Momenteel is voorzien dat enkel toekomstige onderhoudsgelden geen voorwerp kunnen uitmaken van een rechterlijke kwijtschelding. Door dit artikel is het ook niet langer mogelijk om achterstallige onderhoudsgelden kwijt te schelden.

CHAPITRE 4. — MODIFICATION DE LA LOI HYPOTHÉCAIRE

Article 11

Il est inséré dans la loi hypothécaire un privilège général sur les biens meubles pour ce qui concerne les dettes alimentaires. Ce privilège occupe un rang favorable pour le créancier d'aliments et se limite à 15 000 euros.

L'audition organisée le 27 mars 2013 au Sénat a mis en évidence que le montant moyen des pensions alimentaires impayées s'élève à 15 720 euros. Cet article met le privilège sur les biens meubles pour les dettes alimentaires en concordance avec le montant moyen des dettes alimentaires impayées. Cette mesure ne coûte rien et augmentera considérablement les chances de recouvrement tant du créancier d'aliments que du SECAL.

CHAPITRE 5. — MODIFICATION DU CODE PÉNAL

Article 12

Le non-respect de l'obligation alimentaire par le débiteur d'aliments est qualifié infraction (1). Le débiteur d'aliments qui, après avoir fait l'objet d'une décision judiciaire ne pouvant plus être frappée d'opposition ou d'appel, le condamnant à verser une pension alimentaire à son conjoint, à ses descendants ou à ses ascendants, omet pendant deux mois de s'acquitter de cette obligation, peut être condamné pour le délit d'« abandon de famille ».

Cette sanction pénale visant à garantir qu'un débiteur d'aliments respecte ses obligations n'aura en fait qu'un effet dissuasif très limité. Les peines de prison pour un tel délit, pour autant qu'elles soient effectivement infligées, sont rarement mises à exécution en pratique. C'est pour cette raison qu'une sanction alternative est ajoutée à l'arsenal des sanctions dont dispose le juge pour inciter le débiteur d'aliments à respecter spontanément ses obligations à l'avenir. Sur la base de l'article proposé, le juge peut également déchoir le débiteur d'aliments

(1) Article 391bis : « Sera punie d'un emprisonnement de huit jours à six mois et d'une amende de cinquante à cinq cents [euros] ou d'une de ces peines seulement, sans préjudice, s'il y a lieu, de l'application de sanctions pénales plus sévères, toute personne qui, ayant été condamnée par une décision judiciaire qui ne peut plus être frappée d'opposition ou d'appel, à fournir une pension alimentaire à son conjoint, à ses descendants ou à ses ascendants, sera volontairement demeurée plus de deux mois sans en acquitter les termes. »

HOOFDSTUK 4. — WIJZIGING VAN DE HYPOTHEEKWET

Artikel 11

Er wordt in de hypotheekwet een algemeen voorrecht op roerende goederen ingevoerd voor wat betreft de onderhoudsschulden. Dit voorrecht bekleedt een voor de onderhoudsgerechtigde gunstige rang en beperkt zich tot 15 000 euro.

Tijdens de hoorzitting die werd georganiseerd in de Senaat op 27 maart 2013, is gebleken dat het gemiddeld openstaand bedrag onderhoudsgelden 15 720 euro bedraagt. Het artikel brengt het voorrecht op roerende goederen voor onderhoudsschulden in overeenstemming te met de gemiddelde openstaande onderhoudsschuld. Deze maatregel heeft geen kostprijs en zal de invorderingskansen van zowel de onderhoudsgerechtigde als de DAVO significant verhogen.

HOOFDSTUK 5. — WIJZIGING VAN HET STRAFWETBOEK

Artikel 12

Het niet nakomen van de onderhoudsverplichting door de onderhoudsplichtige wordt gekwalificeerd als een strafrechtelijk misdrijf (1). De onderhoudsplichtige die nalaat om gedurende twee maanden een onderhoudsuitkering te betalen, ten voordele van zijn echtgeno(o)t(e) of bloedverwant in neergaande of opgaande lijn, en waartoe hij is veroordeeld door een vonnis waartegen geen hoger beroep of verzet meer mogelijk is, kan worden veroordeeld voor het misdrijf « verlating van familie ».

In de praktijk blijkt dat deze strafrechtelijke sanctie slechts een zeer beperkt afschrikwekkend effect genereert om er voor te zorgen dat een onderhoudsplichtige zijn verplichtingen nakomt. Gevangenisstraffen voor een dergelijk misdrijf, als ze al effectief worden opgelegd, worden in de praktijk zelden uitgevoerd. Om deze reden wordt een alternatieve sanctie toegevoegd aan het sanctiearsenaal waarover de rechter beschikt om de onderhoudsplichtige ertoe te brengen zijn verbintenissen in de toekomst spontaan na te komen. Door het artikel kan

(1) Artikel 391bis : « Met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met geldboete van vijftig euro tot vijfhonderd euro of met een van die straffen alleen, onverminderd de toepassing van strengere straffen, indien daartoe grond bestaat, wordt gestraft hij die, na door een rechterlijke beslissing waartegen geen verzet of hoger beroep meer openstaat, te zijn veroordeeld om een uitkering tot onderhoud te betalen aan zijn echtgenoot, aan zijn bloedverwanten in de nederdalende of in de opgaande lijn, meer dan twee maanden vrijwillig in gebreke blijft de termijnen ervan te kwijten. »

de son droit de conduire un véhicule motorisé. Il s'agit d'un moyen de pression supplémentaire, qui est déjà d'application en pratique dans d'autres pays, notamment aux États-Unis (1).

CHAPITRE 6. — ENTRÉE EN VIGUEUR

Article 13

Cet article règle l'entrée en vigueur de la loi. Une période de transition de plus de trois mois est prévue pour les articles qui règlent le fonctionnement du SECAL et pour ceux relatifs au règlement collectif de dettes.

Afin que le SECAL puisse disposer du temps d'adaptation nécessaire, les articles 3 et 4 seront insérés à partir du 1er janvier.

Il est également prévu que les nouvelles dispositions légales s'appliquent aux demandes d'intervention reçues par le SECAL dès la date d'entrée en vigueur de la loi.

L'entrée en vigueur des dispositions légales relatives au fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire sera fixée par le Roi, au plus tard le sixième mois qui suit la date de publication de la loi au *Moniteur belge*.

de rechter de onderhoudsplichtige ook vervallen van zijn recht tot besturen van een motorvoertuig verklaren. Het betreft een extra drukkingsmiddel dat reeds in andere landen, zoals onder andere de Verenigde Staten, wordt toegepast in de praktijk (1).

HOOFDSTUK 6. — INWERKINGTREDING

Artikel 13

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de wet. Er wordt voorzien in een overgangperiode van ruim drie maanden voor de artikelen die de werking van de DAVO regelen en de artikelen inzake de collectieve schuldenregeling.

Om te voorzien in de nodige aanpassingstijd voor de DAVO worden de artikelen 3 en 4 ingevoerd vanaf 1 januari.

Er wordt ook voorzien dat de nieuwe wettelijke bepalingen van toepassing zijn op de aanvragen tot tussenkomst door de DAVO ontvangen vanaf de datum van inwerkingtreding van de wet.

Voor wat de wettelijke bepalingen inzake het centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering betreft, wordt de inwerkingtreding door de Koning bepaald. Deze inwerkingtreding geschiedt echter uiterlijk de zesde maand volgend op de datum van bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

Cindy FRANSSEN.
Ahmed LAAOUEJ.
Bert ANCIAUX.
François BELLOT.
Rik DAEMS.
Vanessa MATZ.
Etienne SCHOUPPE.
Fauzaya TALHAOUI.

(1) État des lieux du service et présentation des revendications de la Plate-forme Créances alimentaires, pp. 10-11, http://www.creances-alimentaires.be/fr/dossier_presse_campagne_secal_2009.pdf.

(1) Stand van zaken Dienst voor Alimentatievorderingen (DAVO) en Aanbevelingen Platform Alimentatiefonds, september 2009, blz. 10-11, http://www.creances-alimentaires.be/nl/DAVO_persdossier.pdf.

PROPOSITION DE LOICHAPITRE 1ER**Disposition générale**Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE 2

Modifications de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances

Art. 2

Dans l'article 4, § 1er, alinéa 1er, de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, remplacé par la loi du 22 décembre 2003, les modifications suivantes sont apportées :

1° les mots « ne sont pas supérieures au montant visé à l'article 1409, § 1er, alinéa 1er, du Code judiciaire » sont remplacés par les mots « ne sont pas supérieures à 1 800 euros (montant de base) » ;

2° cet alinéa est complété par la phrase suivante : « Le montant de la majoration est doublé pour chaque enfant handicapé ouvrant le droit aux allocations familiales majorées ou pour chaque enfant bénéficiant d'une allocation pour enfants handicapés. »

Art. 3

Dans l'article 5 de la même loi, remplacé par la loi du 22 décembre 2003, l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit :

« Le montant de cette contribution est fixé comme suit :

à charge du débiteur d'aliments : 13 % du montant des sommes à percevoir ou à recouvrer en principal ; »

WETSVOORSTEL

HOOFDSTUK 1

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën

Art. 2

In artikel 4, § 1, eerste lid, van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, vervangen bij de wet van 22 december 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden « niet hoger zijn dan het bedrag vermeld in artikel 1409, § 1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek » worden vervangen door de woorden « niet hoger zijn dan 1 800 euro (basisbedrag) » ;

2° het lid wordt aangevuld met de volgende zin : « Het bedrag van de verhoging wordt verdubbeld voor elk gehandicapt kind met een recht op verhoogde kinderbijslag of voor elk kind dat een uitkering voor gehandicapte kinderen ontvangt. »

Art. 3

In artikel 5 van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 22 december 2003, wordt het tweede lid vervangen als volgt :

« Het bedrag van die bijdrage wordt bepaald als volgt :

ten laste van de onderhoudsplichtige : 13 % van het bedrag van de te innen of in te vorderen hoofdsommen ; »

Art. 4

Dans l'article 7, § 2, de la même loi, remplacé par la loi du 22 décembre 2003, l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit :

« Si le créancier d'aliments demande l'octroi d'avances :

1° il mentionne lors de sa demande le montant de ses revenus mensuels et y joint les éléments de preuve matériels des trois derniers mois qui précèdent la demande ;

2° il joint à sa demande, le cas échéant, les éléments de preuve matériels attestant qu'il a un enfant ouvrant le droit aux allocations familiales majorées ou bénéficiant d'une allocation pour enfants handicapés ;

3° il joint à sa demande, pour chaque enfant majeur, une attestation de scolarité ou toute preuve matérielle attestant que l'enfant est en stage d'insertion professionnelle. »

Art. 5

Dans l'article 10 de la même loi, remplacé par la loi du 22 décembre 2003, les modifications suivantes sont apportées :

1° le § 1er est complété par un alinéa rédigé comme suit :

« Si le débiteur d'aliments n'a pas de domicile connu en Belgique ni à l'étranger, la notification est adressée au procureur du Roi de Bruxelles. » ;

2° le § 2 est remplacé par ce qui suit :

« § 2. Le cas échéant, cette notification vaut mise en demeure pour les sommes qu'elle désigne et fait courir les intérêts de retard, qui sont dus à compter du jour suivant celui du dépôt de la notification à la poste. Les intérêts de retard sont calculés sur la base du taux d'intérêt légal en matière civile. Sous réserve de l'interruption de la prescription de la manière et aux conditions stipulées aux articles 2244 et suivants du Code civil, la prescription sera interrompue par cette notification. L'interruption de la prescription intervient au moment du dépôt de la notification à la poste. L'interruption des prescriptions ultérieures interviendra lors de la notification au débiteur d'aliments par lettre recommandée à la

Art. 4

In artikel 7, § 2, van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 22 december 2003, wordt het eerste lid vervangen als volgt :

« Indien de onderhoudsgerechtigde om de toekenning van voorschotten verzoekt, dan :

1° vermeldt hij bij de aanvraag het bedrag van zijn maandelijkse bestaansmiddelen en voegt er de materiële bewijsstukken bij van de laatste drie maanden voorafgaand aan de aanvraag ;

2° voegt hij, indien een kind recht heeft op verhoogde kinderbijslag of op een uitkering voor gehandicapte kinderen, bij de aanvraag de materiële bewijsstukken hiervan van bij ;

3° voegt hij bij de aanvraag, voor elk meerderjarig kind, een schoolattest of elk materieel bewijsstuk dat het kind zich bevindt in de beroepsinschakelingstijd. »

Art. 5

In artikel 10 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 december 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1 wordt aangevuld met een lid, luidende :

« Heeft de onderhoudsplichtige in België noch in het buitenland een gekende woonplaats, dan wordt de kennisgeving gedaan aan de procureur des Konings te Brussel. » ;

2° de § 2 wordt vervangen als volgt :

« § 2. In voorkomend geval geldt deze kennisgeving als ingebrekestelling voor de sommen die ze aanduidt en doet zij de nalatigheidsintresten lopen. De nalatigheidsinteressen zijn verschuldigd vanaf de dag volgend op de dag van de afgifte ter post van de kennisgeving. Voor het berekenen van de nalatigheidsinteressen wordt de wettelijke interestvoet in burgerlijke zaken in aanmerking genomen. Onverminderd de stuiting van de verjaring op de wijze en onder de voorwaarden bepaald bij de artikelen 2244 en volgende van het Burgerlijk Wetboek, wordt de verjaring gestuit door deze kennisgeving. De verjaring wordt gestuit op het ogenblik van de afgifte ter post van de kennisgeving. Latere verjaringen worden

poste. Cette lettre contient les informations mentionnées au § 1er, alinéa 2. »

Art. 6

Dans l'article 13 de la même loi, les mots « l'article 94 des lois sur la comptabilité de l'État, coordonnées le 17 juillet 1991 » sont remplacés par les mots « l'article 3 de la loi domaniale du 22 décembre 1949 ».

Art. 7

Dans l'article 16 de la même loi, le § 2 est remplacé par ce qui suit :

« En vue de la perception et du recouvrement des pensions alimentaires, le SECAL dispose des mêmes droits, actions et garanties que le créancier d'aliments. »

Art. 8

Dans l'article 18 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées :

1° les mots « l'article 94 des lois sur la comptabilité de l'État, coordonnées le 17 juillet 1991 » sont remplacés par les mots « l'article 3 de la loi domaniale du 22 décembre 1949 » ;

2° l'article, dont le texte actuel tel que modifié sous le 1° constituera l'alinéa 1er, est complété par un alinéa rédigé comme suit :

« En outre, le Service des créances alimentaires peut récupérer d'office les sommes payées indûment au créancier d'aliments :

— à concurrence de 10 % de tout paiement ultérieur qui sera effectué en faveur du créancier d'aliments ;

— à concurrence de 100 % de tout paiement ultérieur qui sera effectué en faveur du créancier d'aliments si les sommes payées indûment ont été obtenues à la suite d'une déclaration ou d'un acte frauduleux du créancier d'aliments. »

gestuit bij kennisgeving aan de onderhoudsplichtige bij een ter post aangetekende brief. Deze brief bevat de gegevens vermeld in § 1, tweede lid. »

Art. 6

In artikel 13 van dezelfde wet worden de woorden « artikel 94 van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991 » vervangen door de woorden « artikel 3 van de domaniale wet van 22 december 1949 ».

Art. 7

In artikel 16 van dezelfde wet wordt § 2 vervangen als volgt :

« De DAVO beschikt met het oog op de inning en invordering van onderhoudsgeld over dezelfde rechten, vorderingen en waarborgen als de onderhoudsgerechtigde. »

Art. 8

In artikel 18 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden « artikel 94 van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991 » worden vervangen door de woorden « artikel 3 van de domaniale wet van 22 december 1949 » ;

2° het artikel, waarvan de bestaande tekst zoals gewijzigd onder 1° het eerste lid zal vormen, wordt aangevuld met een lid, luidende :

« Bovendien kan de Dienst voor alimentatievorderingen de aan de onderhoudsgerechtigde ten onrechte uitgekeerde sommen ambtshalve terugvorderen :

— ten belope van 10 % van iedere latere betaling die aan de onderhoudsgerechtigde wordt uitbetaald ;

— ten belope van 100 % van iedere latere betaling die aan de onderhoudsgerechtigde wordt uitbetaald indien de ten onrechte uitgekeerde sommen werden verkregen ingevolge een bedrieglijke handeling of verklaring van de onderhoudsgerechtigde. »

CHAPITRE 3

Modifications du Code judiciaire**Section 1re**

Création d'un fichier central des jugements, arrêts et actes allouant une pension alimentaire

Art. 9

Dans le Code judiciaire, cinquième partie, titre premier, il est inséré un chapitre I^{er quater}, contenant les articles 1394/1 à 1394/19 et rédigé comme suit :

« Chapitre I^{er quater}. — Fichier central des jugements, arrêts et actes allouant une pension alimentaire

Art. 1394/1. Il est institué auprès du SPF Justice un registre dénommé « fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire ».

Le fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire est la base de données informatisée qui centralise tous les jugements, arrêts et actes portant sur les modalités d'octroi d'une pension alimentaire accordée sur la base des articles 203, § 1er, 203, § 3, 205, 205bis, 206, 301, 336 et 353.14 du Code civil.

L'objectif de ce registre est de centraliser, de manière électronique, tous les jugements, arrêts et actes visés à l'alinéa 1er, en vue d'assurer un meilleur recouvrement des arriérés de pension alimentaire par les huissiers de justice mandatés par un créancier d'aliments ou par le Service des créances alimentaires du SPF Finances, visé par la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances.

Le fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire est chargé de répertorier, conserver, gérer et mettre à disposition sous forme électronique les jugements et actes visés à l'alinéa 1er, dans le respect des dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution.

Art. 1394/2. Les personnes physiques qui peuvent directement enregistrer, consulter, modifier, traiter ou détruire les données du fichier central des jugements et

HOOFSTUK 3

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek**Afdeling 1**

Oprichting van een centraal bestand van vonnissen, arresten en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering

Art. 9

In het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek wordt in de eerste titel een hoofdstuk I^{quater} ingevoegd, dat de artikelen 1394/1 tot 1394/19 bevat, luidende :

« Hoofdstuk I^{quater}. — Centraal bestand van vonnissen, arresten en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering

Art. 1394/1. Binnen de FOD Justitie wordt een register opgericht, « centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering » geheten.

Het centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering is de geïnformatiseerde gegevensbank waar alle vonnissen, arresten en akten worden gecentraliseerd waarin een regeling wordt getroffen aangaande een uitkering tot levensonderhoud toegekend op basis van de artikelen 203, § 1, 203, § 3, 205, 205bis, 206, 301, 336 en 353.14 van het Burgerlijk Wetboek.

Dit register heeft tot doel om alle vonnissen, arresten en akten als bedoeld in het eerste lid op elektronische wijze te verzamelen met het oog op een betere invordering van achterstallige onderhoudsuitkeringen door de gerechtsdeurwaarders die optreden ten laste van een onderhoudsschuldenaar of de Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën als bedoeld in de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën.

Het centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering is belast met het opnemen, het bewaren, het beheren en het ter beschikking stellen van de vonnissen en akten als bedoeld in het eerste lid op elektronische wijze overeenkomstig de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten.

Art. 1394/2. De natuurlijke personen die de gegevens van het centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering rechtstreeks

actes allouant une pension alimentaire sont désignées nominativement dans un registre informatisé, constamment tenu à jour par ledit fichier central.

Art. 1394/3. Quiconque participe, à quelque titre que ce soit, à la collecte, au traitement ou à la communication des données enregistrées dans le fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire ou a connaissance de telles données, est tenu d'en respecter le caractère confidentiel. L'article 458 du Code pénal lui est applicable.

Art. 1394/4. En vue de contrôler l'exactitude des données introduites dans le fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire et de le tenir constamment à jour, les préposés du SPF Justice chargés du traitement des données ont accès aux informations mentionnées à l'article 3, alinéa 1er, 1°, 2°, 5°, 6°, 7°, 8° et 13°, de la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques et peuvent utiliser le numéro d'identification de ce registre. Ils ne peuvent toutefois pas communiquer le numéro à des tiers, sous quelque forme que ce soit.

Le Roi détermine les modalités de transmission des données informatiques du registre national aux fonctionnaires désignés par le SPF Justice pour le traitement des données.

Art. 1394/5. L'enregistrement de jugements, d'actes et de données à caractère personnel dans le fichier s'opère sans frais.

Art. 1394/6. À la demande du ministre de la Justice, des ministres ayant l'Économie dans leurs attributions, des Chambres législatives, des Parlements de communauté et de région et du Bureau du plan, ainsi qu'après avis du Comité de gestion et de surveillance, de toute personne ou organisme intéressé, le fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire leur communique les données anonymes utiles à la recherche relative à l'organisation judiciaire, à l'octroi de pensions alimentaires et au recouvrement d'arriérés de pension alimentaire. Des données codées ne peuvent être communiquées que conformément aux règles applicables à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

kunnen registreren, raadplegen, wijzigen, verwerken of vernietigen, worden met naam aangewezen in een geïnformatiseerd register, dat door het centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering voortdurend wordt bijgewerkt.

Art. 1394/3. Hij die in welke hoedanigheid ook deelneemt aan de verzameling, de verwerking of de mededeling van de in het centraal bestand geregistreerde gegevens of kennis heeft van die gegevens, moet het vertrouwelijk karakter ervan in acht nemen. Artikel 458 van het Strafwetboek is op hem toepasselijk.

Art. 1394/4. Teneinde de juistheid na te gaan van de gegevens die in het bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering worden ingevoerd en het bestand van voortdurend te kunnen bijwerken, hebben de aangestelden van de FOD Justitie belast met de verwerking van de gegevens toegang tot de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1°, 2°, 5°, 6°, 7°, 8° en 13°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een rijksregister van de natuurlijke personen en kunnen zij het identificatienummer van dat register gebruiken. Zij delen het nummer evenwel in geen enkele vorm aan derden mee.

De Koning stelt de wijze vast waarop de informatiegegevens van het rijksregister aan de ambtenaren aangesteld door de FOD Justitie voor de verwerking van de gegevens worden overgezonden.

Art. 1394/5. De registratie van vonnissen, akten en persoonsgegevens in het bestand is kosteloos.

Art. 1394/6. Op verzoek van de minister van Justitie, de ministers tot wier bevoegdheid de economie behoort, de wetgevende Kamers, de Gemeenschaps- en Gewestparlementen en het Planbureau, alsook, na eensluidend advies van het Beheers- en toezichtscomité, van alle betrokken personen en organisaties, maakt het centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering de anonieme gegevens over die nuttig zijn voor onderzoek in verband met de gerechtelijke organisatie, de toekenning van onderhoudsuitkeringen en de invordering van achterstallige onderhoudsuitkeringen. Gecodeerde gegevens kunnen enkel worden overgemaakt overeenkomstig de toepasselijke regels tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Art. 1394/7. Il est institué auprès du SPF Justice un Comité de gestion et de surveillance du fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire, dénommé ci-après « Comité de gestion et de surveillance ».

Le Comité de gestion et de surveillance est présidé par un juge du tribunal de première instance ou par un magistrat ou un magistrat émérite qui peut justifier d'une expérience effective d'au moins deux ans en matière de droit de la famille, et qui est désigné par le ministre de la Justice. Le Comité est composé en outre d'un juriste et d'un informaticien représentant le ministre de la Justice et désignés par lui, d'un greffier d'un tribunal de première instance désigné par le ministre de la Justice, d'un membre de la Commission de la protection de la vie privée désigné par cette commission, d'un membre du Service des créances alimentaires représentant le ministre des Finances, d'un représentant de la Banque nationale de Belgique désigné par le gouverneur de la banque, d'un avocat désigné par l'Ordre des barreaux flamands, d'un avocat désigné par l'Ordre des barreaux francophones et germanophone, d'un notaire désigné par le collège des présidents des chambres arrondissementales des notaires, d'un huissier de justice désigné par la Chambre nationale des huissiers de justice et d'un réviseur d'entreprises désigné par le Conseil de l'Institut des réviseurs d'entreprises.

Le Comité de gestion et de surveillance ne peut délibérer valablement que si la moitié au moins de ses membres sont présents.

Les décisions du Comité de gestion et de surveillance sont prises à la majorité des voix. En cas de parité, la voix du président est prépondérante.

Les membres du Comité sont nommés pour un terme renouvelable de quatre ans.

Pour chaque membre du Comité, il est désigné un suppléant, selon les mêmes modalités que pour les membres effectifs.

Si le mandat d'un membre effectif ou d'un membre suppléant prend fin avant terme, il est pourvu à son remplacement. Le remplaçant achève le mandat de son prédécesseur.

Art. 1394/7. Bij de FOD Justitie wordt een Beheers- en toezichtscomité bij het centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering opgericht, hierna « Beheers- en toezichtscomité » genoemd.

Het Beheers- en toezichtscomité wordt voorgezeten door een rechter van de rechtbank van eerste aanleg of door een magistraat of een emeritus-magistraat met ten minste twee jaar effectieve ervaring inzake familierecht, aangewezen door de minister van Justitie. Het Comité is voorts samengesteld uit een jurist en een informaticus die de minister van Justitie vertegenwoordigen en door hem worden aangewezen, uit een griffier van een rechtbank van eerste aanleg aangewezen door de ministerie van Justitie, uit een lid van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer aangewezen door de commissie, uit een vertegenwoordiger werkzaam bij de Dienst voor de alimentatievorderingen die de minister van Financiën vertegenwoordigt, uit een vertegenwoordiger van de Nationale Bank van België aangewezen door de gouverneur ervan, uit een advocaat aangewezen door de Orde van Vlaamse Balies, uit een advocaat aangewezen door de *Ordre des barreaux francophones* et germanophone, uit een notaris aangewezen door het college van voorzitters van de arrondissementkamers van notarissen, uit een gerechtsdeurwaarder aangewezen door de Nationale Kamer van gerechtsdeurwaarders en uit een bedrijfsrevisor aangewezen door de raad van het Instituut van de bedrijfsrevisoren.

Het Beheers- en toezichtscomité kan slechts op gelijke wijze beraadslagen wanneer ten minste de helft van de leden aanwezig is.

De beslissingen van de Beheers- en toezichtscomité worden bij meerderheid van stemmen genomen. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

De leden van het Comité worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van vier jaar.

Voor elk lid van het Comité wordt een plaatsvervanger aangewezen, op dezelfde wijze als de werkende leden.

Indien het mandaat van een werkend lid of een plaatsvervangend lid een einde neemt vóór het verstrijken van de termijn ervan, wordt in zijn opvolging voorzien. De opvolger voleindigt het mandaat van zijn voorganger.

Le Comité de gestion et de surveillance établit et arrête son règlement d'ordre intérieur, lequel est approuvé par le ministre de la Justice et publié au *Moniteur belge*.

Art. 1394/8. Le ministre de la Justice fixe, pour le président et les membres du Comité de gestion et de surveillance, le montant et les conditions d'octroi des jetons de présence, des indemnités pour frais de séjour ainsi que les conditions de remboursement de leurs frais de déplacement. Tous les frais du Comité sont à charge du Service public fédéral Justice.

Art. 1394/9. § 1er. Le Comité de gestion et de surveillance a pour missions :

1° de veiller et de contribuer au fonctionnement efficace et sûr du fichier central conformément aux dispositions du présent chapitre ;

2° d'émettre un avis sur les arrêtés d'exécution visés aux articles 1394/1, 1394/4 et 1394/14, et sur les demandes visées à l'article 1394/6 ;

3° de donner au ministre de la Justice, à sa demande, un avis au sujet de toute question relative au fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire ;

4° de donner un avis, d'office ou à la suite d'une demande formulée conformément à l'article 1394/12, sur toute difficulté ou tout différend pouvant résulter de l'application du présent chapitre et de ses mesures d'exécution ;

5° d'ordonner au fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire de rendre inopérants les codes individuels d'accès au fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire, conformément à l'article 1394/13.

§ 2. Le membre de la Commission de la protection de la vie privée a les mêmes tâches et compétences que les autres membres du Comité de gestion et de surveillance, mais il veille en outre à la coordination des activités du Comité et de celles de ladite Commission dans la mesure où elles interfèrent les unes avec les autres.

Chaque fois qu'il le juge utile pour assurer la coordination qui lui incombe, le membre visé à l'alinéa précédent peut demander au Comité d'ajourner un avis, une décision ou une recommandation et de soumettre

Het Beheers- en toezichtscomité stelt zijn huishoudelijk reglement vast, dat door de minister van Justitie wordt goedgekeurd en bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 1394/8. De minister van Justitie bepaalt voor de voorzitter en de leden van het Beheers- en toezichtscomité het bedrag en de toekenningsvoorwaarden van de presentiegelden, de vergoedingen van de verblijfskosten, alsook de voorwaarden inzake terugbetaling van reiskosten. Alle kosten van het Comité vallen ten laste van de federale overheidsdienst Justitie.

Art. 1394/9. § 1. Het Beheers- en toezichtscomité heeft de volgende opdrachten :

1° waken over en bijdragen tot de doeltreffende en veilige werking van het centraal bestand overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk ;

2° advies uitbrengen over de uitvoeringsbesluiten bedoeld in de artikelen 1394/1, 1394/4 en 1394/14 en over de verzoeken bedoeld in artikel 1394/6 ;

3° aan de minister van Justitie op zijn verzoek een advies uitbrengen inzake elke vraag betreffende het centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering ;

4° advies verlenen, ambtshalve of na een verzoek overeenkomstig artikel 1394/12, over elke moeilijkheid of elk geschil dat kan rijzen betreffende de toepassing van dit hoofdstuk en de uitvoeringsmaatregelen ervan ;

5° het centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering ermee gelasten de individuele toegangscode tot het bestand van berichten onwerkzaam te maken overeenkomstig artikel 1394/13.

§ 2. Het lid van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer heeft dezelfde taken en bevoegdheden als de andere leden van het Beheers- en toezichtscomité, maar zorgt bovendien voor de coördinatie tussen de werkzaamheden van het Comité en die van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in de mate dat zij met elkaar interfereren.

Indien het bedoelde lid met het oog op de hem opgedragen coördinatie dit nuttig acht, kan het aan het Comité vragen een advies, beslissing of aanbeveling uit te stellen en de kwestie eerst aan de commissie voor

préalablement la question à la Commission de la protection de la vie privée.

Dans le cas d'une telle demande, la discussion du dossier est suspendue au sein du Comité de gestion et de surveillance et le dossier est immédiatement transmis à la Commission. À dater de la réception du dossier, la Commission dispose d'un délai de trente jours francs pour communiquer son avis au Comité de gestion et de surveillance. Si ce délai n'est pas respecté, le Comité peut émettre son avis ou sa décision sans attendre l'avis de la Commission.

Le point de vue de la Commission est mentionné explicitement dans l'avis, la décision ou la recommandation du Comité de gestion et de surveillance.

Art. 1394/10. Chaque année, le Comité de gestion et de surveillance fait un rapport sur l'exécution de ses missions au cours de l'année écoulée. Ce rapport contient des suggestions relatives à l'opportunité de modifier le système de publicité mis en place dans le cadre du fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire.

Le rapport comporte également une analyse des revenus et des dépenses liés au fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire.

Le rapport est communiqué aux Chambres législatives et au ministre de la Justice.

Art. 1394/11. § 1er. Le Comité de gestion et de surveillance peut recueillir tous les renseignements nécessaires à l'exécution de ses missions visées à l'article 1394/9, § 1er. À cette fin, il peut procéder à des auditions et exiger la production de documents pertinents ; il a en outre accès au fichier des jugements et actes allouant une pension alimentaire ainsi qu'à toutes les données relatives à son fonctionnement. Les personnes entendues ou tenues de produire des documents sont habilitées à communiquer des données couvertes par le secret professionnel.

§ 2. Si le Comité de gestion et de surveillance le juge utile à l'exécution de ses missions visées à l'article 1394/9, § 1er, il peut informer l'autorité disciplinaire ou le supérieur hiérarchique des négligences et manquements constatés à charge des personnes visées à l'article 1394/2 ; il peut aussi charger ce dernier d'enquêter à ce sujet et de remettre un rapport écrit dans le délai imparti.

de bescherming van de persoonlijke levenssfeer voor te leggen.

Bij een dergelijk verzoek wordt de bespreking van het dossier in het Beheers- en toezichtscomité opgeschort en het dossier onverwijld aan de commissie meegedeeld. De commissie beschikt over een termijn van dertig vrije dagen te rekenen vanaf de ontvangst van het dossier om haar advies aan het Beheers- en toezichtscomité mee te delen. Indien die termijn niet wordt nageleefd, kan het Comité zijn advies of beslissing verlenen zonder het advies van de commissie af te wachten.

Het standpunt van de commissie wordt uitdrukkelijk in het advies, de beslissing of de aanbeveling van het Beheers- en toezichtscomité opgenomen.

Art. 1394/10. Ieder jaar brengt het Beheers- en toezichtscomité verslag uit over de vervulling van zijn opdrachten gedurende het afgelopen jaar. Dat verslag bevat suggesties met betrekking tot de wenselijkheid om wijzigingen aan te brengen in het stelsel van openbaarheid dat met het bestand van berichten wordt verwezenlijkt.

Het verslag bevat eveneens een analyse van de inkomsten en de uitgaven verbonden aan het het centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering.

Het verslag wordt medegedeeld aan de wetgevende Kamers en aan de minister van Justitie.

Art. 1394/11. § 1. Het Beheers- en toezichtscomité kan alle inlichtingen verzamelen die nodig zijn voor de uitoefening van zijn taken bedoeld in artikel 1394/9, § 1. Het kan daartoe personen horen en pertinente documenten opvragen en heeft tevens toegang tot het centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering en tot alle gegevens met betrekking tot de werking ervan. De personen die worden gehoord of die documenten dienen mee te delen zijn gemachtigd gegevens mee te delen die gedekt zijn door het beroepsgeheim.

§ 2. Indien het Beheers- en toezichtscomité dit nuttig acht voor de uitoefening van zijn taken bedoeld in artikel 1394/9, § 1, kan het de tuchtoverheid of de hiërarchische meerdere inlichten over nalatigheden en tekortkomingen vastgesteld ten laste van de personen bedoeld in artikel 1394/2. Het kan deze tevens belasten met een onderzoek terzake en met het uitbrengen van een schriftelijk verslag binnen de gevraagde termijn.

Si, dans le cadre de l'exécution de ses missions, le Comité de gestion et de surveillance a connaissance d'une violation des articles 1394/14 et 1394/15 ou de quelque autre délit, il en informe le procureur du Roi compétent.

§ 3. L'article 1394/3 est applicable aux membres du Comité de gestion et de surveillance pour toutes les données dont ils ont eu connaissance dans l'exercice de leur fonction, ainsi qu'aux personnes auxquelles le Comité communique ces données dans le cadre de l'exercice de ses missions.

Art. 1394/12. Toute personne peut s'adresser par écrit au Comité de gestion et de surveillance pour lui signaler des faits ou des situations qui, à son estime, nécessitent l'intervention du Comité ou lui faire toute suggestion utile.

Sauf accord exprès de la personne qui s'est adressée à lui, le Comité ne peut révéler ni l'identité de la personne en question, ni la manière dont il a été saisi.

Le Comité de gestion et de surveillance communique au requérant visé à l'alinéa 1er les données qu'il juge utiles.

Art. 1394/13. Dans l'attente des résultats des mesures visées à l'article 1394/11, le Comité de gestion et de surveillance peut enjoindre au fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire de rendre inopérant, pour une durée d'un an maximum, renouvelable une seule fois, le code individuel d'accès au fichier central visé à l'article 1391, § 4, lorsqu'il existe des indices raisonnables que le titulaire n'a pas respecté les articles 1394/3 et 1394/19, § § 2 et 3. Sauf en cas d'absolue nécessité, l'intéressé est préalablement entendu.

Art. 1394/14. Sont punis d'une amende de cent à cinq mille euros, les organes ou préposés du fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire qui :

1° n'ont pas pris toutes les mesures permettant de garantir la sécurité et la confidentialité des données à caractère personnel traitées ;

2° n'ont pas tenu à jour le registre individuel visé à l'article 1394/2.

Indien het Beheers- en toezichtsc comité in het kader van de uitoefening van zijn taken kennis heeft van een schending van de artikelen 1394/14 en 1394/15 of van enig ander misdrijf, geeft het hiervan kennis aan de bevoegde procureur des Konings.

§ 3. Artikel 1394/3 is van toepassing op de leden van het Beheers- en toezichtsc comité voor alle gegevens waarvan zij bij de uitoefening van hun ambt kennis hebben gekregen alsook op de personen aan wie het Comité in de uitoefening van haar taken deze gegevens meedeelt.

Art. 1394/12. Eenieder kan zich schriftelijk tot het Beheers- en toezichtsc comité wenden om het in kennis te stellen van feiten of toestanden die naar zijn oordeel het optreden van het Comité vereisen of om nuttige voorstellen te doen.

Tenzij de persoon die zich tot het Beheers- en toezichtsc comité heeft gericht er uitdrukkelijk mee instemt, mag het Comité zijn identiteit niet bekend maken en evenmin de wijze waarop het is gevat.

Het Beheers- en toezichtsc comité deelt aan de verzoeker bedoeld in het eerste lid de gegevens mee die het nuttig acht.

Art. 1394/13. In afwachting van de resultaten van de maatregelen bedoeld in artikel 1394/11 kan het Beheers- en toezichtsc comité het centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering gelasten de individuele toegangscode bedoeld in artikel 1391, § 4, tot het bestand van berichten voor een eenmalig verlengbare maximum termijn van één jaar, onwerkzaam te maken wanneer redelijke aanwijzingen bestaan dat de houder ervan de artikelen 1394/3 en 1394/19, § § 2 en 3, niet heeft nageleefd. Behoudens het geval van absolute noodzakelijkheid, wordt de betrokkene vooraf gehoord.

Art. 1394/14. Worden gestraft met een geldboete van honderd tot vijfduizend euro, de organen en aangestelden van het centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering die :

1° niet alle maatregelen hebben genomen die het mogelijk maken de veiligheid en de vertrouwelijkheid van de verwerkte persoonsgegevens te waarborgen ;

2° het individueel register bedoeld in artikel 1394/2 niet bijgewerkt hebben.

Art. 1394/15. Sont punis d'un emprisonnement de huit jours à six mois et d'une amende de cent à cinq mille euros ou d'une de ces peines seulement, les personnes qui :

1° en infraction aux dispositions de l'article 1394/19, § 2, et hormis les cas prévus par ou en vertu de la loi, ont sciemment divulgué leur code d'accès individuel ;

2° en violation des dispositions de l'article 1394/3 et hormis les cas prévus par ou en vertu de la loi, n'ont pas respecté le caractère confidentiel des données enregistrées dans le fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire ;

3° ont consulté le fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire, sans se trouver dans l'un des cas visés à l'article 1394/19, § 1er, ou ont utilisé des données provenant de ce fichier à une fin autre que celle qui pouvait justifier l'accès au fichier ;

4° ne respectent pas les obligations qui leur incombent en vertu des dispositions de l'article 1394/18.

Art. 1394/16. Le juge peut décider de déchoir la personne condamnée du droit d'utiliser son code individuel d'accès pour une durée maximale de cinq ans.

Art. 1394/17. Toutes les dispositions du livre premier du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, mais le chapitre V excepté, sont applicables aux infractions visées aux articles 1394/14 et 1394/15.

Art. 1394/18. Dans les trente jours civils de la passation de l'acte prévu à l'article 1394/1, les notaires transmettent une copie certifiée conforme de cet acte au fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire, par l'entremise de la Fédération royale des notaires belges.

Dans les trente jours civils de la passation du jugement ou de l'arrêt prévu à l'article 1394/1, les greffiers des justices de paix, des tribunaux de première instance et des cours d'appel font parvenir une copie certifiée conforme de ce jugement ou de cet arrêt au fichier central des jugements et actes allouant une pension alimentaire.

Art. 1394/15. Worden gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met een geldboete van honderd tot vijfduizend euro of met een van deze straffen, de personen die :

1° in strijd met de bepalingen van artikel 1394/19, § 2, en met uitzondering van de gevallen bepaald bij of krachtens de wet, bewust hun individuele toegangscode hebben bekendgemaakt ;

2° in strijd met de bepalingen van artikel 1394/3 en met uitzondering van de gevallen bepaald bij of krachtens de wet, het vertrouwelijk karakter van de gegevens geregistreerd in het bestand van berichten niet hebben bewaard ;

3° het bestand van berichten hebben geraadpleegd, zonder dat zij zich bevinden in een van de gevallen bedoeld in artikel 1394/19, § 1, of die gegevens verkregen uit dat bestand gebruiken voor een ander doel dan datgene dat de toegang tot het bestand kon wettigen ;

4° hun verplichtingen overeenkomstig de bepalingen van artikel 1394/18 niet nakomen.

Art. 1394/16. De rechter kan beslissen dat de veroordeelde persoon het recht om zijn individuele toegangscode te gebruiken voor ten hoogste vijf jaar wordt ontzegd.

Art. 1394/17. Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, doch met uitzondering van hoofdstuk V, zijn van toepassing op de strafbare feiten bedoeld in de artikelen 1394/14 en 1394/15.

Art. 1394/18. De notarissen, door toedoen van de Koninklijke Federatie van Belgische notarissen, bezorgen binnen de dertig kalenderdagen na het verlijden van de akte als bedoel in artikel 1394/1 een voor eensluidend verklaarde kopie van deze akte aan het centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering.

De griffier van het vredegerecht, de griffier van de rechtbanken van eerste aanleg en de griffier van de hoven van beroep, bezorgen binnen de 30 kalenderdagen na het verlijden van het vonnis of arrest als bedoel in artikel 1394/1 een voor eensluidend verklaarde kopie van dit vonnis of arrest aan het centraal bestand van vonnissen en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering.

Art. 1394/19. § 1er. Les juges et les greffiers peuvent consulter pour l'accomplissement de leurs missions légales les jugements et actes visés à l'article 1394/1.

Les préposés du Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, visés par la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, peuvent, dans le cadre de l'accomplissement de leurs missions légales, consulter les jugements et actes visés à l'article 1394/1.

Les huissiers de justice visés par les articles 509 et suivants du Code judiciaire peuvent, dans le cadre de l'accomplissement de leurs missions légales, consulter les jugements et actes visés à l'article 1394/1.

§ 2. L'accès aux données enregistrées dans le fichier s'opère au moyen de codes d'accès individuels. Les titulaires de ces codes ne peuvent les divulguer à quiconque et sont personnellement responsables de l'usage qui en est fait.

§ 3. Toute demande de consultation du fichier n'est recevable que si elle mentionne :

1° outre le code d'accès, les nom, prénoms et l'adresse professionnelle du requérant visé au paragraphe 1er ;

2° le cas échéant, les nom, prénoms et domicile du créancier ou sa dénomination, sa nature juridique et son siège ;

3° l'objet de la demande, justifiée conformément au paragraphe 1er.

§ 4. Toutes les personnes enregistrées dans le fichier disposent d'un droit d'accès et d'un droit de rectification des données personnelles enregistrées, conformément aux articles 10 à 15 de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel, sans que ce droit puisse porter sur le contenu même d'un jugement, d'un arrêt ou d'un acte au sens de l'article 1394/1. »

Art. 1394/19. § 1. De rechters en de griffiers kunnen voor de vervulling van hun wettelijke opdrachten de vonnissen en akten bedoeld in het artikel 1394/1 raadplegen.

De aangestelden van de Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën als bedoeld in de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievordering bij de FOD Financiën kunnen voor de vervulling van hun wettelijke opdrachten de vonnissen en akten bedoeld in het artikel 1394/1 raadplegen.

De gerechtsdeurwaarders als bedoeld in de artikelen 509 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek kunnen voor de vervulling van hun wettelijke opdrachten de vonnissen en akten bedoeld in het artikel 1394/1 raadplegen.

§ 2. Er wordt toegang verkregen tot de gegevens opgenomen in het bestand door middel van individuele toegangscode. De houders van de codes mogen die niet aan derden bekendmaken en zijn persoonlijk verantwoordelijk voor het gebruik dat ervan wordt gemaakt.

§ 3. Ieder verzoek tot raadpleging van het bestand is slechts ontvankelijk indien het vermeldt :

1° naast de toegangscode, de naam, de voornamen en het beroepsadres van de verzoeker bedoeld in paragraaf 1 ;

2° in voorkomend geval, de naam, de voornamen en de woonplaats of, de naam, de rechtsvorm en de zetel van de schuldeiser ;

3° het voorwerp van het verzoek, verantwoord overeenkomstig paragraaf 1.

§ 4. Alle personen die zijn opgenomen beschikken over een recht van toegang en een recht op verbetering van de persoonsgegevens opgenomen overeenkomstig de artikelen 10 tot 15 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, zonder dat dat recht betrekking kan hebben op afbreuk de inhoud van een vonnis, arrest of akte zelf als bedoeld in artikel 1394/1. »

Section 2*Règlement collectif de dettes*

Art. 10

Dans l'article 1675/13, § 3, premier tiret, du même Code, les mots « non échues au jour de la décision arrêtant le plan de règlement judiciaire » sont abrogés.

CHAPITRE 4

Modifications de la loi hypothécaire

Art. 11

Dans l'article 19 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851, modifié en dernier lieu par la loi du 30 juillet 2013, les modifications suivantes sont apportées :

a) il est inséré un 3^obis nouveau rédigé comme suit :

« 3^obis. Les créances alimentaires, dont le montant ne peut pas dépasser 15 000 euros ; » ;

b) le 3^obis actuel est renuméroté en 3^oter.

CHAPITRE 5

Modification du Code pénal

Art. 12

L'article 391bis du Code pénal, modifié en dernier lieu par la loi du 30 juillet 2013, est complété par un alinéa rédigé comme suit :

« En cas de condamnation pour une des infractions prévues au présent article, le juge pourra également prononcer la déchéance du droit de conduire un véhicule à moteur, conformément aux articles 38 à 41 de la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière. »

Afdeling 2*Collectieve schuldenregeling*

Art. 10

In artikel 1675/13, § 3, eerste streepje, van hetzelfde Wetboek worden de woorden « die niet vervallen zijn op de dag van de uitspraak houdende vaststelling van de gerechtelijke aanzuiveringsregeling » opgeheven.

HOOFSTUK 4

Wijziging van de hypotheekwet

Art. 11

In artikel 19 van de hypotheekwet van 16 december 1851, laatst gewijzigd bij de wet van 30 juli 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

a) er wordt een nieuw 3^obis ingevoegd, luidende :

« 3^obis. De onderhoudsschulden zonder dat het bedrag daarvan 15 000 euro mag te boven gaan ; » ;

b) het huidig 3^obis wordt vernummerd tot 3^oter.

HOOFSTUK 5

Wijziging van het Strafwetboek

Art. 12

Artikel 391bis van het Strafwetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 30 juli 2013, wordt aangevuld met een lid, luidende :

« In geval van een veroordeling wegens een van de in dit artikel omschreven misdrijven, kan de rechter eveneens het verval van het recht tot besturen van een motorvoertuig uitspreken overeenkomstig de artikelen 38 tot 41 van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer. »

CHAPITRE 6

Entrée en vigueur

Art. 13

La présente loi, à l'exception des articles 3, 4 et 9, entre en vigueur le premier jour du troisième mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge*.

Les articles 2 à 8 s'appliquent aux demandes visées à l'article 7 de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, que le SECAL recevra à partir de la date d'entrée en vigueur de la présente loi.

Les articles 3 et 4 entrent en vigueur le 1er janvier qui suit le jour de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

L'article 9 entre en vigueur à la date fixée par le Roi et au plus tard le premier jour du sixième mois qui suit celui au cours duquel la présente loi aura été publiée au *Moniteur belge*.

L'article 1394/18 inséré par l'article 9 s'applique aux actes, jugements et arrêts passés ou prononcés à partir de la date d'entrée en vigueur de la présente loi.

22 janvier 2014.

HOOFDSTUK 6

Inwerkingtreding

Art. 13

Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de derde maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*, met uitzondering van de artikelen 3, 4 en 9.

De artikelen 2 tot en met 8 zijn van toepassing op de aanvragen als bedoeld in artikel 7 van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën die door de DAVO worden ontvangen vanaf de datum van inwerkingtreding van deze wet.

De artikelen 3 en 4 treden in werking op de eerste januari volgend op de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

Het artikel 9 treedt in werking op de door de Koning te bepalen datum en uiterlijk de zesde maand volgend op de datum van bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

Het door het artikel 9 ingevoegde artikel 1394/18 is van toepassing op de akten, de vonnissen en de arresten die worden verleden of uitgesproken vanaf de datum van inwerkingtreding van deze wet.

22 januari 2014.

Cindy FRANSSEN.
Ahmed LAAOUEJ.
Bert ANCIAUX.
François BELLOT.
Rik DAEMS.
Vanessa MATZ.
Etienne SCHOUPPE.
Fauzaya TALHAOUI.